

Studie

(F)2716

21 december 2023

Studie over de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2022

Artikel 15/14, § 2, 2 van de wet van 12 april 1965 betreffende het
vervoer van gasachtige producten en andere door middel van
leidingen

Niet-vertrouwelijk

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
EXECUTIVE SUMMARY.....	3
INLEIDING	4
1. INVOER.....	5
1.1. De verschillende spelers op de invoermarkt.....	5
1.2. Volumes en invoerprijzen.....	6
1.2.1. Lange termijn.....	6
1.2.2. Beurzen.....	6
1.2.3. Gemiddelde gewogen invoerprijzen	6
2. DOORVERKOOP.....	7
2.1. De verschillende spelers op de doorvoermarkt	7
2.2. Volumes en groothandelsprijzen (verkoop aan leveranciers).....	8
2.3. Raming van de bruto resellers marge	8
3. LEVERING.....	9
3.1. De verschillende spelers op de leveringsmarkt.....	9
3.2. Verkoop aan distributieklienten.....	9
3.2.1. Verkoop aan residentiële klanten en kmo's (T1-T2-T3) (< 1 GWh/jaar)	10
3.2.2. Verkoop aan bedrijven tussen 1 en 10 GWh/jaar (T4 en T5).....	13
3.2.3. Verkoop aan ondernemingen > 10 GWh/jaar (T6).....	16
3.3. Verkoop aan industriële klanten op het vervoersnet	20
3.3.1. Energiecomponent (direct)	21
3.3.2. Vervoerscomponent (direct)	24
3.3.3. Component toeslagen (direct)	24
3.3.4. Prijssamenstelling (direct).....	24
3.4. Raming van de bruto leveringsmarges.....	25
3.4.1. Bruto verkoopmarge op de distributieklienten.....	25
3.4.2. Bruto verkoopmarge op de vervoersklanten	26
4. LEVERING AAN ELEKTRICITEITSCENTRALES	28
5. CONCLUSIES	29
5.1. Op het vlak van marktaandelen	29
5.2. Op het vlak van prijzen (enkel <i>commodity</i>).....	30
BIJLAGE.....	32

EXECUTIVE SUMMARY

Het doel van onderhavige studie is het analyseren van de markt, de prijsvorming, het prijsniveau, de prijssamenstelling en de facturatie in de verschillende segmenten (invoer, doorverkoop, levering aan residentiële afnemers en industriële afnemers en aan elektriciteitscentrales) van de Belgische aardgasmarkt in 2022.

De Belgische aardgasmarkt staat erg open voor concurrentie en telde 32 actieve leveranciers in 2022. De marktaandelen van de belangrijkste leveranciers (Engie Electrabel, Luminus, TotalEnergies, ENI) blijven stabiel of nemen afhankelijk van het segment licht toe.

De studie analyseert de prijzen en de bruto verkoopmarges op de verschillende marktsegmenten. Met brutomarge wordt bedoeld het eenheidsverschil berekend tussen de verkoopprijzen en de bevoorradingskosten voor elk segment van de betreffende markt.

In 2022 waren de verkoopprijzen van de energiecomponent lager voor het distributiesegment (residentiële afnemers, kmo's, ondernemingen en kleine industrie) dan voor het vervoerssegment (grote industrie). Dit komt voornamelijk door het grotere aandeel vaste prijscontracten voor distributie in combinatie met de hoge gasnoteringen die een impact hebben op de variabele prijscontracten.

De studie analyseert eveneens de indexeringsparameters die op de markt worden aangewend. De gasnoteringen zijn de vector van de prijs, zowel voor de bevoorrading als voor de (door)verkoop en ongeacht de markt (industriële of residentiële). Ze zijn de referentie in alle marktsegmenten geworden. Aardolienoteringen worden niet meer gebruikt in bevoorradingscontracten voor de Belgische markt en zijn ook verdwenen bij de levering aan industriële klanten.

Net zoals studie (F)2503 over het jaar 2021, is deze studie gebaseerd op gegevens verzameld bij de aardgasleveranciers, maar ook op gegevens verkregen van de beheerder van het vervoersnet, Fluxys Belgium. Er werd bijzondere aandacht besteed aan de coherentie tussen de gegevens van Fluxys Belgium en die van de leveranciers. Dit leidde tot een reallocatie van bepaalde door de leveranciers gerapporteerde volumes, in het bijzonder voor de industriële afnemers en de elektriciteitscentrales.

INLEIDING

De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) voert deze studie uit in het kader van artikel 15/14, § 2, 2° van de gaswet van 12 april 1965 die bepaalt dat de CREG op eigen initiatief onderzoeken en studies over de aardgasmarkt kan uitvoeren.

De wet van 8 juni 2008 houdende diverse bepalingen die een permanent monitoringmechanisme van de aardgasmarkt invoert, heeft de CREG toegelaten de gewenste inlichtingen over de aardgasmarkt in haar geheel op te vragen en te verkrijgen. Na een grondige analyse stelt de CREG deze studie over de verhouding tussen de kosten en de prijzen op de aardgasmarkt in 2022 voor. Dit is de negende openbare studie over de aardgasmarkt na de volgende studies:

- studie (F)2503 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2021,
- studie (F)2307 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2020,
- studie (F)2139 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2019;
- studie (F)2020 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2018;
- studie (F)1781 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2017;
- studie (F)1678 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2016;
- studie (F)160825-CDC-1548 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2015;
- studie (F)151126-CDC-1485 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2014;
- studie (F)141218-CDC-1385 betreffende de prijzen op de Belgische aardgasmarkt in 2013.

Onderhavige studie analyseert de prijzen en de kosten van alle spelers in alle segmenten van de vrijgemaakte markt: invoer, doorverkoop, levering aan (residentiële en industriële) eindklanten en levering aan elektriciteitscentrales.

Deze studie bestaat uit vijf hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk onderzoekt de invoerprijzen. Het tweede buigt zich over de doorverkoopprijzen. Het derde hoofdstuk analyseert de verkoopprijzen aan residentiële afnemers en kmo's, aan bedrijven (van 1 tot 10 GWh/jaar) en aan industriële afnemers (zowel afnemers aangesloten op het distributienet als afnemers aangesloten op het vervoersnet). Het vierde onderzoekt de levering aan elektriciteitscentrales. Het vijfde en laatste hoofdstuk bevat de belangrijkste conclusies.

Deze studie werd door het directiecomité van de CREG goedgekeurd tijdens zijn vergadering van 21 december 2023.

1. INVOER

1.1. De verschillende spelers op de invoermarkt

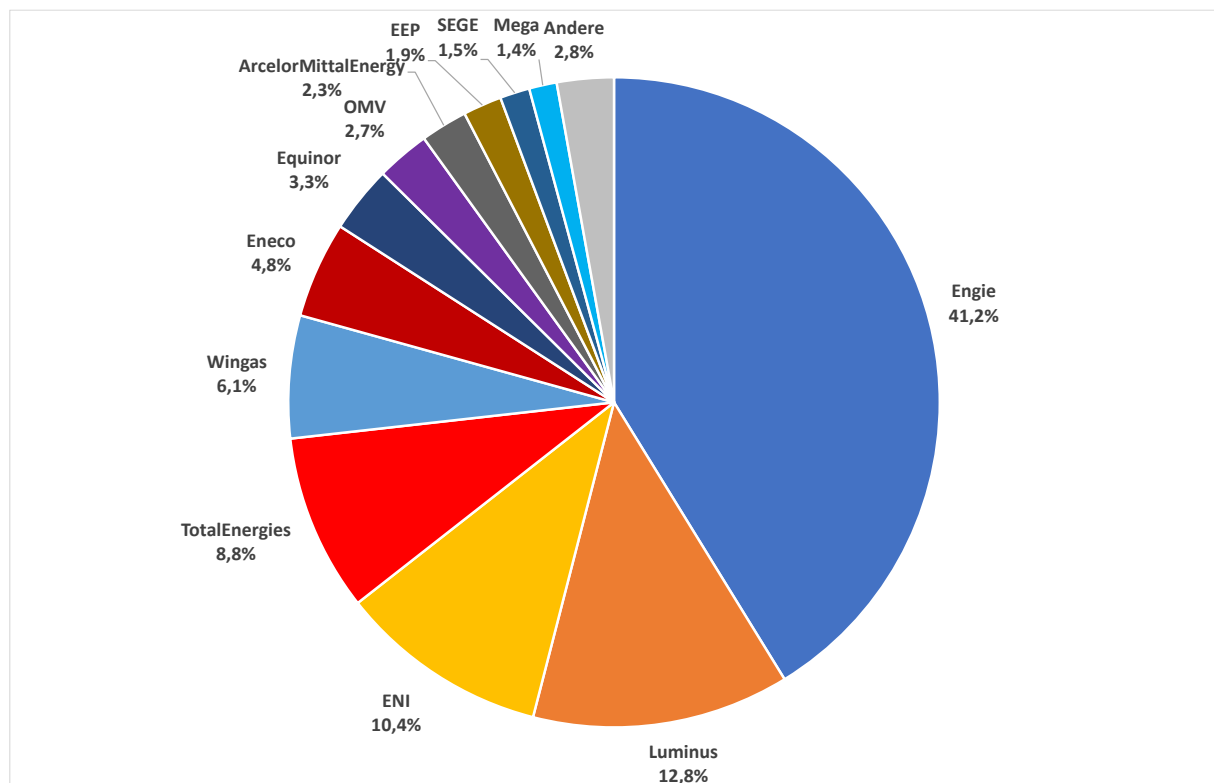
De gasondernemingen bevoorraden de Belgische markt hetzij door leveringscontracten van aardgas af te sluiten met de ondernemingen van producerende landen en/of met een gasonderneming die gas invoert en/of door zich te bevoorraden op de beurzen.

In 2022 blijven Engie, Luminus en ENI de belangrijkste spelers op de invoermarkt. In 2022 verzekerden de gasbedrijven hun bevoorrading hoofdzakelijk via langetermijncontracten met buitenlandse producenten (gemiddeld 50 % van het volume) en gedeeltelijk via aankopen op de beurzen (gemiddeld 50 % van het volume).

De ingevoerde volumes dekken overigens meer dan de Belgische behoeften en een gedeelte ervan is dus bestemd voor de markt van de buurlanden. De ingevoerde volumes die uitsluitend voor de bevoorrading van de Belgische markt bestemd zijn, moeten dus worden geïdentificeerd. Voor elke individuele gasonderneming worden de beschouwde ingevoerde volumes bijgevolg als volgt bepaald. Ten eerste worden de ingevoerde volumes geplafonneerd op de effectief fysiek verkochte volumes in België (volume resellers + volume eindklanten + volume elektriciteitscentrales). Ten tweede worden de volumes die via een resellers contract werden gekocht, niet in aanmerking genomen om te vermijden dat ze dubbel worden geteld. Tot slot, als contracten specifiek aan bepaalde segmenten zijn toegewezen, wordt daar uitdrukkelijk rekening mee gehouden.

De hiernavolgende grafieken tonen het relatieve aandeel van de verschillende *shippers* in de bevoorrading van de Belgische markt, enerzijds op basis van het vervoerde volume (bron: Fluxys Belgium) en anderzijds op basis van de voornoemde methodologie. Het vervoerde volume is gelijk aan het geleverde volume en bedraagt 161 TWh in 2022.

Grafiek 1: Marktaandelen in 2022 op basis van het vervoerde aardgasvolume op de Belgische markt (161 TWh)

Ten opzichte van 2021 verstevigen de 3 grootste leveranciers Engie, Luminus en ENI hun aandeel van 1 naar 2 %, voornamelijk ten nadele van de kleinere actoren. De gegevens van deze grafiek houden enkel rekening met het volume dat via het vervoersnet van Fluxys Belgium is vervoerd.

1.2. Volumes en invoerprijzen

1.2.1. Lange termijn

In het algemeen moet de oorsprong van de volumes die door leveranciers wordt gerapporteerd met omzichtigheid worden behandeld, vooral omdat deze oorsprong voor bepaalde contracten niet langer wordt gespecificeerd. De CREG stelt vast dat de bevoorradingen op lange termijn voornamelijk uit Noorwegen en Qatar (LNG) komen. Russische bevoorrading via pijpleidingen via Duitsland verdween in 2022, terwijl België enorm veel gas naar Duitsland en Nederland heeft geëxporteerd, zoals blijkt uit de nota over de opvallende evoluties op de Belgische groothandelsmarkten voor aardgas in 2022¹

Op basis van de informatie van de leveranciers, stonden de langetermijnbevoorradingen garant voor ongeveer de helft van de behoeften aan aardgas op de Belgische markt (161 TWh) in 2022. Het gaat hier wel degelijk om het volume bestemd voor de eindafnemers (residentiële afnemers, bedrijven, elektriciteitscentrales) in België.

Langetermijncontracten worden quasi uitsluitend geïndexeerd op gasnoteringen hoewel er historisch gezien drie types indexeringen zijn: aardolie, gas en steenkool.

Voor de bevoorrading van de Belgische markt bestaat er, op basis van de gegevens ontvangen van de leveranciers, geen enkel contract meer dat op aardolie-indexering gebaseerd is. Alle actuele contracten bestemd voor de Belgische markt zijn nu gebaseerd op een gasindexering (Zeebrugge of TTF).

De gewogen gemiddelde aankoop prijs voor alle categorieën samen van de invoer op lange termijn in België was gemiddeld **€ 82/MWh** in 2022.

1.2.2. Beurzen

Op basis van de informatie van de leveranciers dekten de aankopen op de beurzen ongeveer de helft van de behoeften van de Belgische markt in 2022. Het volume dat op deze markt werd aangekocht, is in werkelijkheid hoger, maar het grootste deel werd doorverkocht of vervoerd naar het buitenland.

De gemiddelde aankoop prijs van de invoer op de beurzen was **€ 93/MWh** in 2022. Het merendeel van de leveranciers gebruikt maandelijkse of dagelijkse noteringen voor aankopen op de beurzen. Meer dan 90 % van de volumes van gas wordt aangekocht op basis van de noteringen van Zeebrugge, de rest wordt aangekocht op basis van TTF-noteringen (Nederland).

1.2.3. Gemiddelde gewogen invoerprijzen

Tenslotte bedroegen de gemiddelde gewogen invoerprijzen (LT gewogen voor 50 % van de volumes aan € 82/MWh en KT gewogen voor 50 % van de volumes aan € 98/MWh) gemiddeld **€ 87,5/MWh** in 2022.

¹ Zie <https://www.creg.be/nl/publicaties/nota-z2505>. Volgens deze nota die rekening houdt met de inkomende en uitgaande stromen lijken Noorwegen en LNG de grootste nettostromen voor ons land te hebben.

Deze gemiddelde prijs voor 2022 is de hoogste die ooit is bereikt sinds het begin van studies over dit onderwerp.

De gemiddelde prijs voor 2023 zal duidelijk lager liggen omwille van de daling van de gasnoteringen².

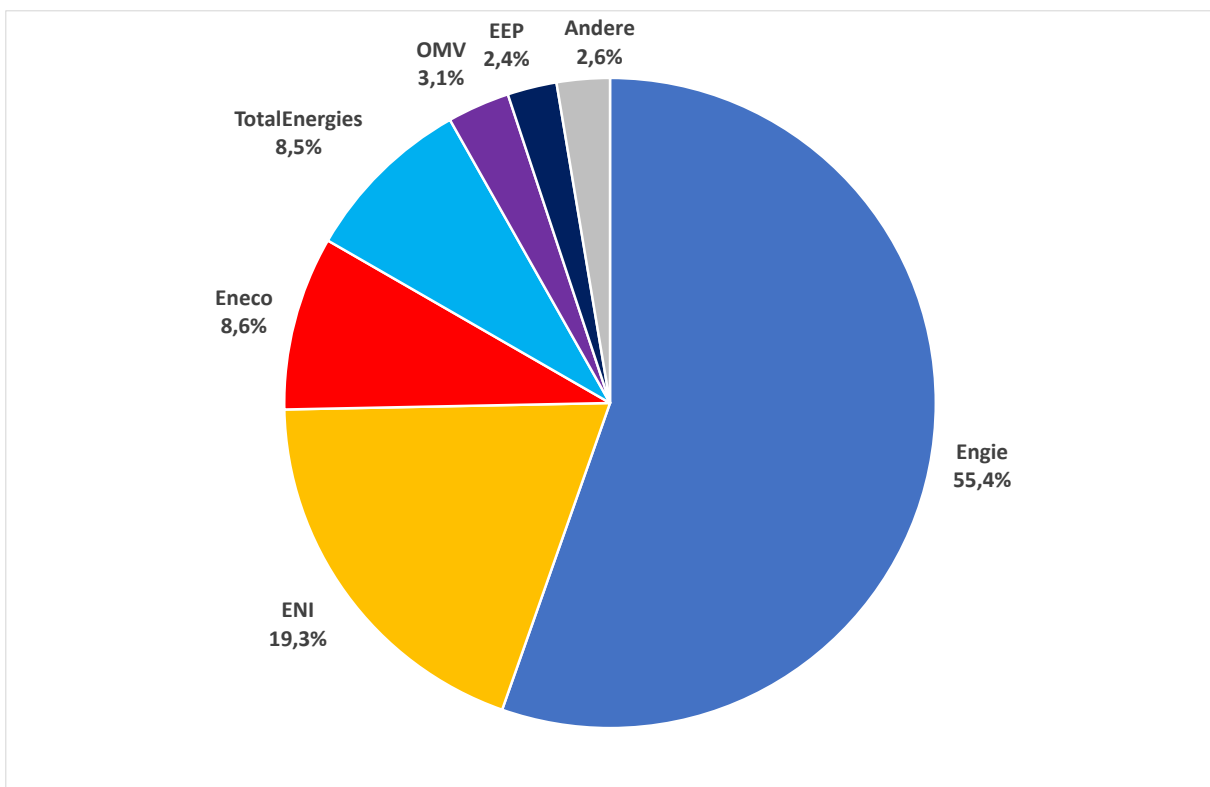
2. DOORVERKOOP

2.1. De verschillende spelers op de doorvoermarkt

De doorverkoopmarkt (*resellers*) bevat de aardgasvolumes die aan andere gasbedrijven worden doorverkocht om eindklanten te bevoorraden. De belangrijkste speler in volume op de doorverkoopmarkt³ is Engie die aardgas levert aan haar Belgisch filiaal. Op het vlak van volume vinden de doorverkoopactiviteiten voornamelijk plaats binnen dezelfde groep.

De hiernavolgende grafiek toont het relatieve belang van verschillende invoerders in de activiteit van doorverkoop aan leveranciers op de Belgische markt.

Grafiek 2: Marktaandelen op basis van het doorverkochte aardgasvolume (89 TWh) in 2022

² Zie <https://www.creg.be/sites/default/files/assets/Tarifs/GasQuotations-NL.pdf>

³ Equinor is niet in de grafiek opgenomen aangezien het merendeel van haar volumes aan invoerders geleverd wordt.

2.2. Volumes en groothandelsprijzen (verkoop aan leveranciers)

De meeste *resellers* contracten worden hoofdzakelijk geïndexeerd op basis van de gasnoteringen en weerspiegelen daardoor de bevoorradingsvoorwaarden. De enige *resellers* contracten met vaste prijs waren de contracten bestemd voor bepaalde distributienetbeheerders.

Sommige *resellers* contracten zijn daarentegen uitsluitend gebaseerd op de aankoopkosten plus eventueel een doorverkoopmarge. Dit is het geval voor sommige contracten tussen de moedermaatschappij en de dochteronderneming.

In de doorverkoop maakt de CREG een tweeledig onderscheid: een eerste onderscheid tussen contracten die afgesloten zijn binnen of buiten eenzelfde groep en een tweede onderscheid tussen het volume bestemd voor vervoer en het volume bestemd voor distributie.

Resellers contracten binnen eenzelfde groep

De gemiddelde gewogen prijs van deze contracten was € 72/MWh in 2022, zowel voor vervoersklanten als voor distributiekanten.

Resellers contracten tussen ondernemingen zonder specifieke band

De gemiddelde gewogen prijs van deze contracten was gemiddeld € 89/MWh in 2022. Het gehele volume geleverd in dit kader is bestemd voor klanten van het distributienet.

Resellers contracten grote klanten

De gemiddelde gewogen prijs voor deze contracten bedroeg € 72/MWh in 2022. In dit geval gaat het uitsluitend om intragroepverkoop voor volumes die bedoeld zijn voor industriële afnemers.

Resellers contracten voor distributie

De gemiddelde gewogen prijs van deze contracten was gemiddeld € 74/MWh in 2022. Het gaat hier voornamelijk om intragroepsverkopen (€ 72/MWh) en bijkomende verkopen buiten de groep (€ 89/MWh). Het afdekken van de verkoopprijs van contracten met een vaste prijs, in het bijzonder de contracten afgesloten in 2020 en 2021 die aanzienlijk lager waren dan de marktprijs in 2022, zal de aankoopprijs aanzienlijk verlagen.

Gemiddelde resellers contracten

De doorverkoopcontracten binnen de groep vertegenwoordigen 92,5 % van het totale volume van de doorverkoopcontracten. De gemiddelde gewogen prijs voor doorverkoop bedraagt op die manier € 73/MWh. Deze prijs moet worden vergeleken met de gemiddelde invoerprijs van € 87,5/MWh.

2.3. Raming van de bruto resellers marge

Het verschil tussen de gemiddelde doorverkoopprijs en de gemiddelde invoerprijs is gemiddeld € - 14,5/MWh (73 – 87,5) in 2022 omwille van de afdekking die gebeurt voor distributie om het risico te dekken van verkoopcontracten tegen vaste prijs. In 2021 bedroeg dit verschil € 4,7/MWh.

3. LEVERING

3.1. De verschillende spelers op de leveringsmarkt

De bedrijven die aanwezig zijn in de invoer- en doorverkoopsegmenten zijn eveneens aanwezig op de leveringsmarkt, ofwel zelf, ofwel via hun dochtermaatschappij of hun filiaal. Andere bedrijven zijn dan weer uitsluitend aanwezig op de leveringsmarkt.

De leveringsactiviteit beoogt de levering van aardgas aan de (bedrijven en particulieren). De levering van aardgas aan elektriciteitscentrales wordt in het volgende hoofdstuk besproken. Om de volumes van de elektriciteitscentrales en de volumes van de industrie op te delen gebruikt deze studie dezelfde categorieën als de vervoersnetbeheerder Fluxys Belgium.

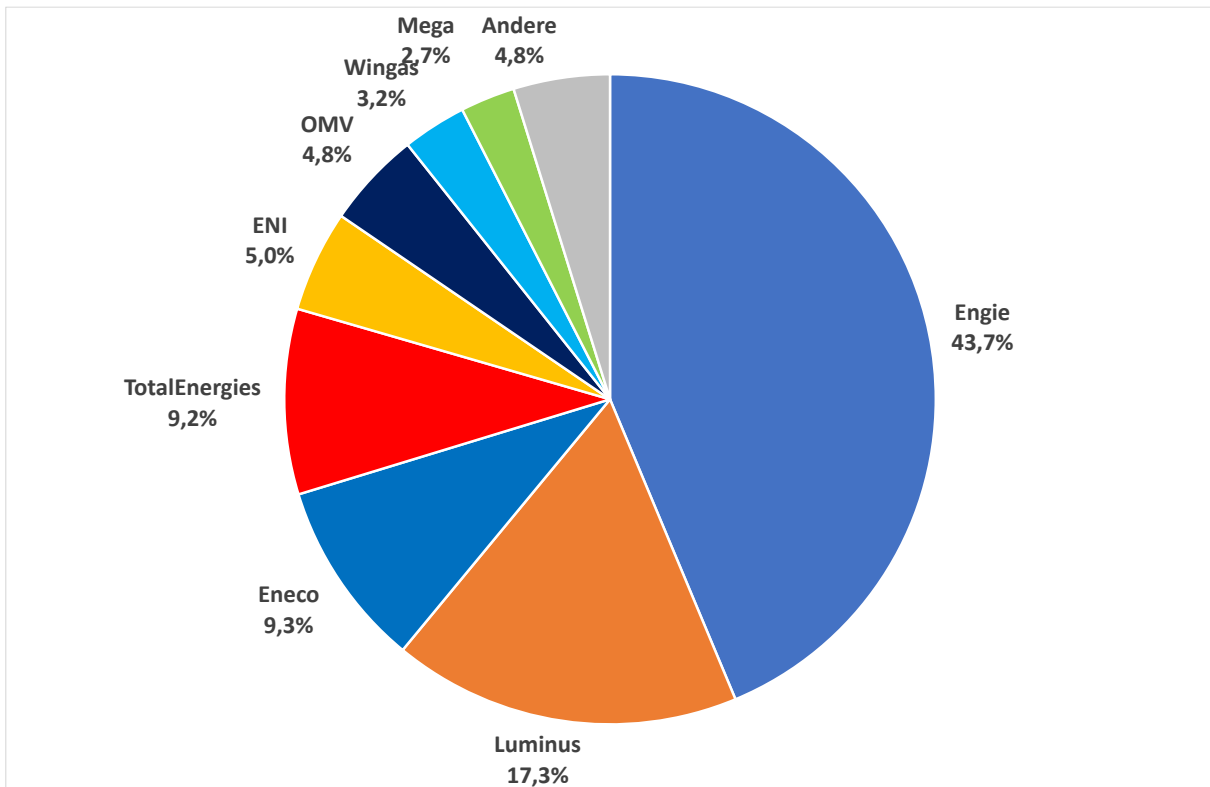
De studie analyseert de volgende categorieën op gedetailleerde wijze :

- distributiekanten:
 - residentieel en kmo's < 1 GWh/jaar;
 - industrieel tussen 1 en 10 GWh/jaar;
 - industrieel > 10 GWh/jaar;
- rechtstreekse vervoersklanten.

3.2. Verkoop aan distributiekanten

Geen enkele onderneming heeft meer dan de helft van de markt van de distributiekanten in handen. Engie Electrabel domineert de distributiemarkt echter met een marktaandeel van ongeveer 44 % gevolgd door Luminus met 17 % en vervolgens Eneco en TotalEnergies met elk ongeveer 9 %. Onder de leveranciers met een marktaandeel van meer dan 2 % op nationaal niveau voor distributie vinden we vervolgens ENI, OMV, Wingas (alle drie actief in de doorverkoop aan leveranciers in de verkoop aan bedrijven) en tenslotte Mega. De historische leveranciers Engie Electrabel en Luminus zagen hun marktaandelen licht stijgen in 2022.

Grafiek 3: Marktaandelen in 2022 gebaseerd op het aardgasvolume geleverd op de distributienetten (82 TWh)

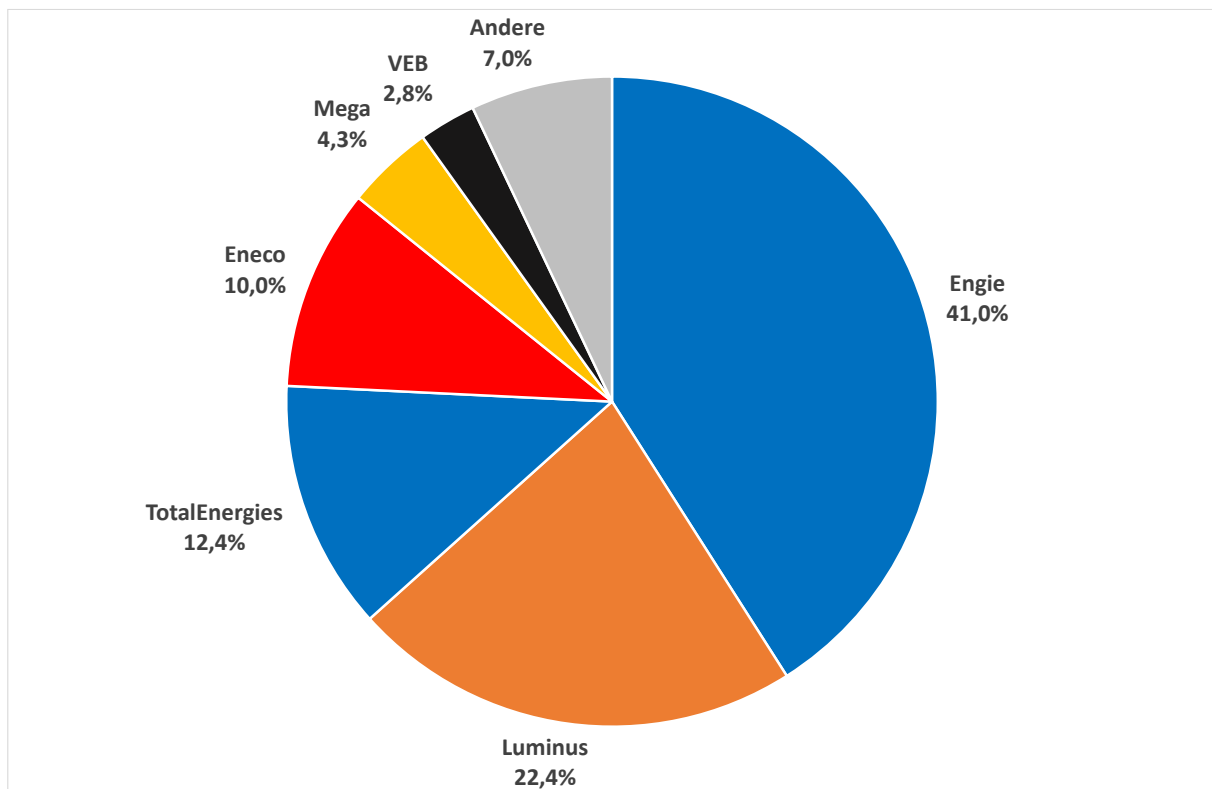
3.2.1. Verkoop aan residentiële klanten en kmo's (T1-T2-T3) (< 1 GWh/jaar)

De verkoop aan klanten met een verbruik van minder dan 1 GWh/jaar op het distributienet bedraagt 52 TWh in 2022, een daling van 12,5 TWh ten opzichte van 2021. Het jaar 2022 was weliswaar warmer dan 2021 in termen van graaddagen⁴.

De volgende grafiek toont het relatieve belang van de verschillende leveranciers op de leveringsmarkt voor klanten die minder dan 1 GWh/jaar verbruiken op het distributienet. Het gaat dus hoofdzakelijk om residentiële afnemers (voornamelijk categorieën T1 en T2) en voor het overige om kmo's (voornamelijk categorieën T2 en T3). De twee belangrijkste spelers (Engie Electrabel en Luminus) hebben samen qua volume meer dan 60 % van de marktaandelen in dit segment in 2022, tegenover minder dan 55 % in 2021.

⁴ Het aantal graaddagen was 1.922 in 2022 (tegenover 2.286 in 2021, 1.867 in 2020, 2.076 in 2019 en 2.091 in 2018), meer informatie op <https://www.synergriid.be/nl/documentencentrum/statistieken-gegevens/graaddagen>

Grafiek 4: Marktaandelen in 2022 op basis van het aardgasvolume geleverd aan residentiële klanten en kmo's (T1-T2-T3) die minder dan 1 GWh/jaar verbruiken (52 TWh)

3.2.1.1. Energiecomponent (T2)

Onderhavige studie analyseert in het bijzonder het vrijgemaakte deel van de markt, dus de prijs van de energiecomponent (exclusief nettarieven). In 2022 vertegenwoordigt deze energiecomponent bij aardgas ongeveer 85 % van de prijs betaald door een residentiële T2-klant.

Eind 2022 vertegenwoordigden de contracten met een vaste prijs ongeveer de helft van de contracten in dit segment et de contracten met variabele prijs vertegenwoordigden de andere helft. Voor de analyse van de prijsformules beperken we ons tot de variabele prijsformules van leveranciers die actief zijn op de residentiële markt. De meeste leveranciers bieden diverse formules aan met variabele en/of vaste prijzen.

Voor de analyse van de marges gedefinieerd als het eenheidsverschil berekend tussen de verkoopprijzen en de bevoorradingskosten werd met alle producten rekening gehouden.

De prijzen zijn samengesteld uit een vaste vergoeding, uitgedrukt in €/jaar, en een proportionele term, uitgedrukt in c€/kWh.

Overeenkomstig het koninklijk besluit van 21 december 2012 ter bepaling van de exhaustieve lijst van toegelaten criteria voor de indexering van de gasprijzen door de leveranciers hebben de leveranciers op de residentiële markt voor hun variabele tarieven uitsluitend een gasindexering gebruikt.

De formules van de leveranciers geïndexeerd op basis van gasnoteringen in 2022 zijn gebaseerd op de volgende noteringen: TTF103⁵, TTF *day ahead*⁶, ZIG *day ahead* is ZTP *day ahead*⁷ geworden. We stellen een progressieve verschuiving vast van trimestriële noteringen naar maandelijkse noteringen zoals uiteengezet in onderstaande tabel 1.

Tabel 1: Variabele formules van de belangrijkste leveranciers gebruikt in 2022 en in 2023 op de residentiële gasmarkt

12/2022	Standaardproduct	Notering	Coëfficiënt	Mark-up (€/MWh)	Online product (of 2de product)	Notering	Coëfficiënt	Mark-up (€/MWh)
Engie	Easy	TTF103	1	15,60	Direct	ZIG DA (month)	1	14,07
Luminus	ComfyFlex	TTF DA (quarter)	1	27,20	Basic	TTF DA (quarter)	1	14,27
TotalEnergies	Pixel Blue	TTF DA (month)	1,02	10,7	Pixel	TTF DA (month)	1,02	10,7
Eneco	Flex	TTF DA (quarter)	1	15,35	Variable	TTF103	1	21,62
Mega	Cosy	TTF DA (month)	1,1	6	Online	TTF DA (month)	1,1	3
12/2023	Standaardproduct	Notering	Coëfficiënt	Mark-up (€/MWh)	Online product (of 2de product)	Notering	Coëfficiënt	Mark-up (€/MWh)
Engie	Easy	ZTP101	1	17,58	Direct	ZTP DA (month)	1	14,11
Luminus	ComfyFlex	TTF DA (quarter)	1	15,59	BasicFlex	TTF DA (month)	1	8,3
TotalEnergies	Pixel Blue	TTF DA (month)	1,01	4,9	Pixel	TTF DA (month)	1,01	4,9
Eneco	Flex	TTF DA (month)	1	12,02				
Mega	Cosy/Smart	TTF DA (month)	1,1	9	Online Flex	TTF DA (month)	1,1	5

De gemiddelde gewogen residentiële verkoopprijs voor de energiecomponent bedraagt **€ 92/MWh** in 2022 (tegenover € 31/MWh in 2021).

3.2.1.2. Vervoerscomponent (T2)

De vervoerscomponent wordt in 2022 door de vervoersnetbeheerder Fluxys Belgium geraamd op een bedrag van **€ 1,4/MWh**⁸. Sinds 2016 moeten de leveranciers de vervoerscomponent en de energiecomponent apart vermelden, terwijl die vroeger samen gefactureerd werden.

3.2.1.3. Distributiecomponent (T2)

Deze component varieert van distributiezone tot distributiezone. Hij bestaat uit een vaste vergoeding en een variabele term. Het gemiddelde tarief voor een residentiële verwarmingsklant van 17.000 kWh bedraagt **€ 14,8/MWh**.

3.2.1.4. Component toeslagen (T2)

In 2022 waren de toeslagen op federaal niveau de energiebijdrage (€ 0,9978/MWh) en de federale accijns (€ 0,54/MWh). De som van deze toeslagen op nationaal niveau bedroeg derhalve **€ 1,54/MWh** in 2022.

Hierbij komt nog de aansluitingsvergoeding in Wallonië voor een bedrag van € 0,075/MWh (vrijgesteld van btw).

⁵ TTF103: rekenkundig gemiddelde uitgedrukt in €/MWh voor de toekomstige aardgascontracten in Nederland *quarter ahead* end of day (werkdagen) op <http://data.theice.com> voor de maand voorafgaand aan het kalenderkwartaal van de levering.

⁶ TTF_{da}: gewogen gemiddelde in €/MWh van de TTF Daily Average (da) Price in de loop van de maand of het kwartaal van levering. De parameter TTF is het volumegewogen gemiddelde van de dagprijzen van de maand of het kwartaal van levering en is dus slechts gekend als de maand of het kwartaal van levering verstreken is.

⁷ ZTP_{da}: gewogen gemiddelde in €/MWh van de noteringen van de *Zeebrugge Trading Point (ZTP) Daily Average (da) Price* in de maand of het kwartaal van levering. De parameter ZTP is het volumieke gewogen gemiddelde van de dagprijzen van de maand of het kwartaal van levering en is dus enkel gekend wanneer de maand of het kwartaal van levering afgelopen is.

⁸ voir https://www.fluxys.com/nl/products-services/empowering-you/tariffs/tariff_fluxys-belgium-domestic-2021

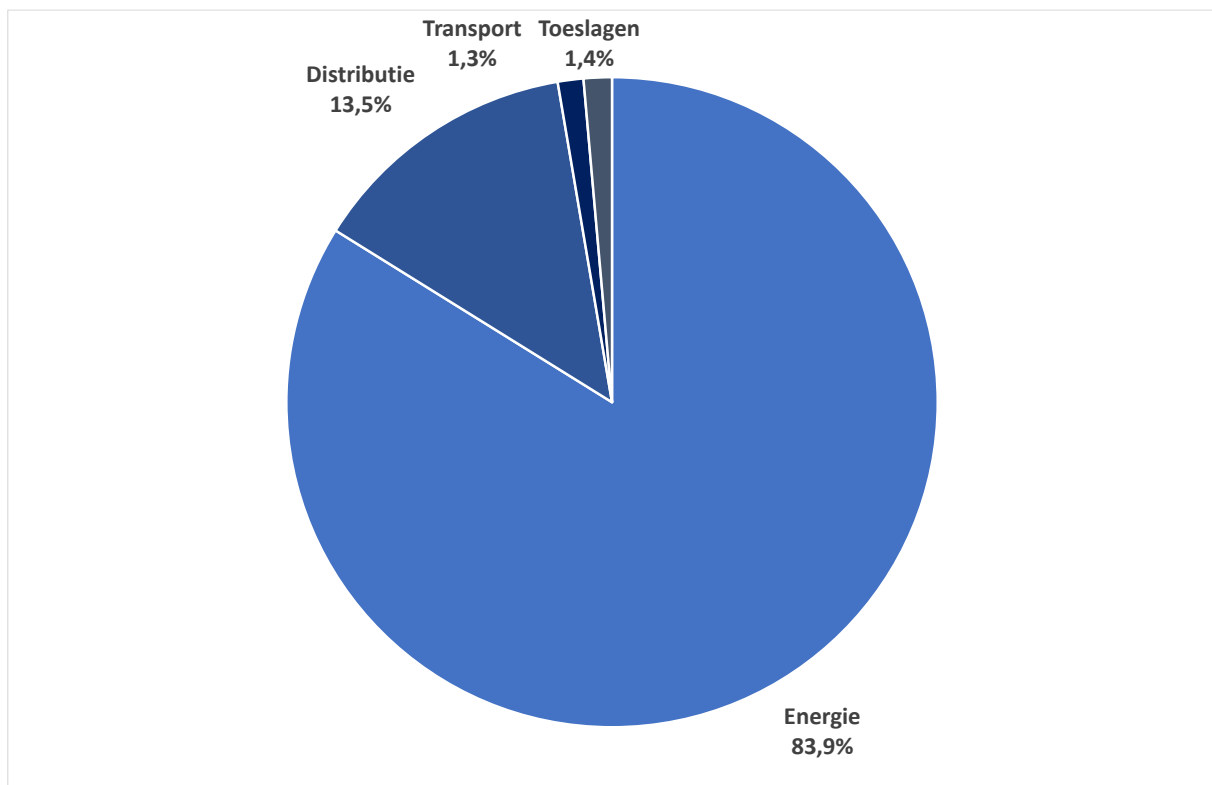
Vanaf 1 april 2022 bedraagt de btw voor residentiële verbruikers 6 % in plaats van 21 %. De speciale accijns ter compensatie van het tekort aan belastinginkomsten voor de staat werd ingevoerd in 2023.

Sommige toeslagen (pensioenen, rechtspersonenbelasting, vennootschapsbelasting, wegenisretributie) komen ten laste van de distributiecomponent.

3.2.1.5. Prijssamenstelling (T2)

De energiecomponent (84 % van het totaal, exclusief btw) is veruit de belangrijkste component in de totale prijs. De hiernavolgende grafiek toont de prijssamenstelling excl. btw voor een residentiële verwarmingsklant van 17.000 kWh.

Grafiek 5: Prijssamenstelling van het aardgas voor een T2-klant in 2022 (prijs excl. btw)

3.2.2. **Verkoop aan bedrijven tussen 1 en 10 GWh/jaar (T4 en T5)**

De belangrijkste leveranciers in dit segment zijn dezelfde als de leveranciers die op de residentiële markt actief zijn, namelijk Engie Electrabel, TotalEnergies, Luminus en Eneco. Ook zijn hier bedrijven te vinden die uitsluitend actief zijn op de markt van de bedrijven, zoals VEB, ENI of Scholt. De hiernavolgende grafiek toont de marktaandeelen. Dit segment groepeert bedrijven van het type T4 en T5 aangesloten op het vervoersnet.

Slechts een klein gedeelte van het industriële verbruik is afkomstig van dit subsegment dat 11 TWh vertegenwoordigt in 2022.

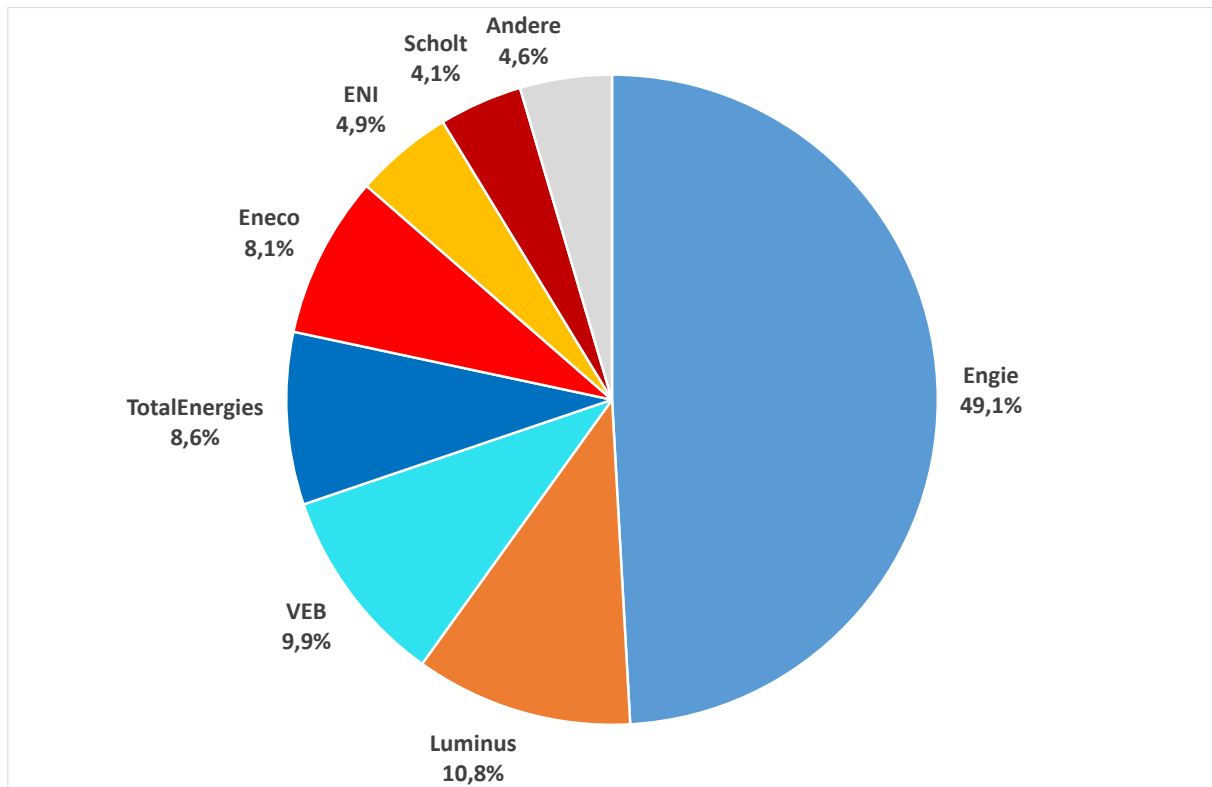
De markt van de ondernemingen met een verbruik tussen 1 en 10 GWh/jaar bestaat uit twee subsegmenten: MMR T4 klanten (10 TWh) en AMR T5 klanten (1 TWh).

Het gemiddelde verbruiksvolume ligt tussen 2 en 3 GWh per jaar, zowel voor een T4- als een T5-klant. Het enige verschil tussen deze twee categorieën heeft betrekking op de meting.

Een T4-klant is een klant waarvan de meter maandelijks wordt opgenomen (MMR) terwijl een T5-klant over een telegelezen meter (AMR) beschikt. Sommige DNB's hebben geen T5-klant in hun gebied. Over het algemeen zijn grote industriële afnemers die meer dan 10 GWh/jaar verbruiken, uitgerust met een telegelezen meter. De residentiële afnemers en kmo's beschikken meestal over een jaargelezen meter (YMR), sommige kmo's beschikken echter over een maandgelezen meter (MMR).

De distributietarieven worden eveneens anders opgemaakt voor deze twee T4- en T5-categorieën terwijl de gemiddelde prijzen daarentegen vrij identiek zijn.

Grafiek 6: Marktaandelen in 2022 op basis van het aardgasvolume geleverd aan eindafnemers met een jaarlijks verbruiksvolume tussen 1 en 10 GWh/jaar (11 TWh)

3.2.2.1. Energiecomponent (T4)

In tegenstelling tot de verkoopprijzen op de residentiële markt, zijn de prijzen op deze markt prijzen die zijn overeengekomen tussen koper en leverancier. De gemiddelde gewogen verkoopprijs voor energie bedraagt **€ 52,5/MWh** in 2022 (tegenover € 25/MWh in 2021).

3.2.2.2. Vervoerscomponent (T4)

De gemiddelde prijs voor de vervoerscomponent van dit type klanten bedraagt **€ 0,7/MWh**. Een bepaald aantal contracten voorziet nog een gezamenlijke facturatie van de energie- en vervoerscomponenten. Hoewel er geen wettelijke verplichting bestaat om energie en vervoer apart te factureren, zoals dat het geval is voor klanten met een verbruik van minder dan 100 MWh/jaar, beveelt de CREG aan om de contracten toch van dit onderscheid te voorzien en dit omwille van transparantie.

3.2.2.3. Distributiecomponent (T4)

Deze component varieert in functie van de distributiezone. Net zoals voor de T2-klant bestaat deze uit een vaste en een variabele term. Het gemiddelde distributietarief voor een standaardverbruik van 2.500.000 kWh bedraagt **€ 2,6/MWh**.

3.2.2.4. Component toeslagen (T4)

In 2022 waren de toeslagen op federaal niveau de energiebijdrage (€ 0,9978/MWh zonder sectorovereenkomst of € 0,54/MWh met sectorovereenkomst) en de federale accijns (degressief bedrag tussen € 0,66 en 0,15/MWh).

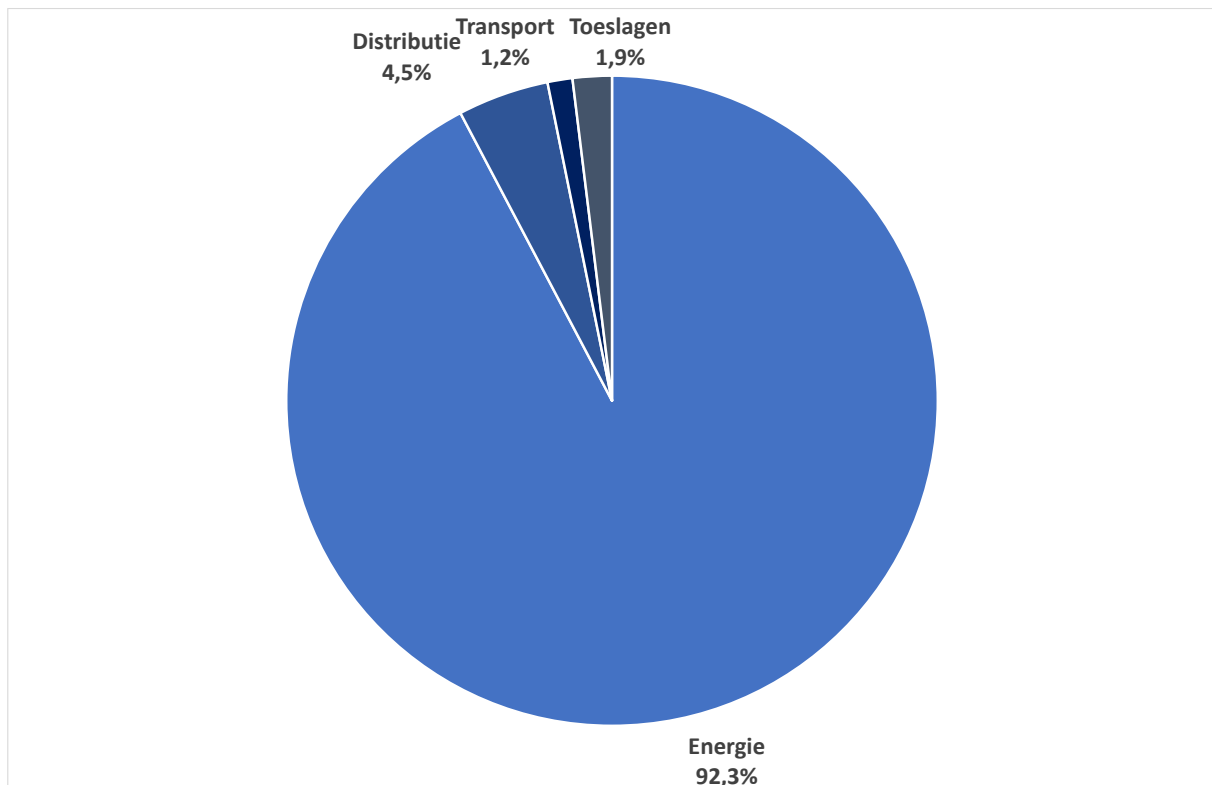
Hierbij komt nog de aansluitingsvergoeding in Wallonië van € 0,06/MWh voor een volume tussen 1 en 10 GWh/jaar.

Gemiddeld bedroegen de taksen voor een gemiddelde T4-klant **€ 1/MWh** in 2022.

3.2.2.5. Prijssamenstelling (T4)

De energiecomponent (92 % van het totaal zonder btw) is veruit de belangrijkste in de totale prijs. De hiernavolgende grafiek toont de prijssamenstelling excl. btw voor een professionele klant van 2.500.000 kWh. Hoe groter het volume, hoe meer het energiegedeelte doorweegt.

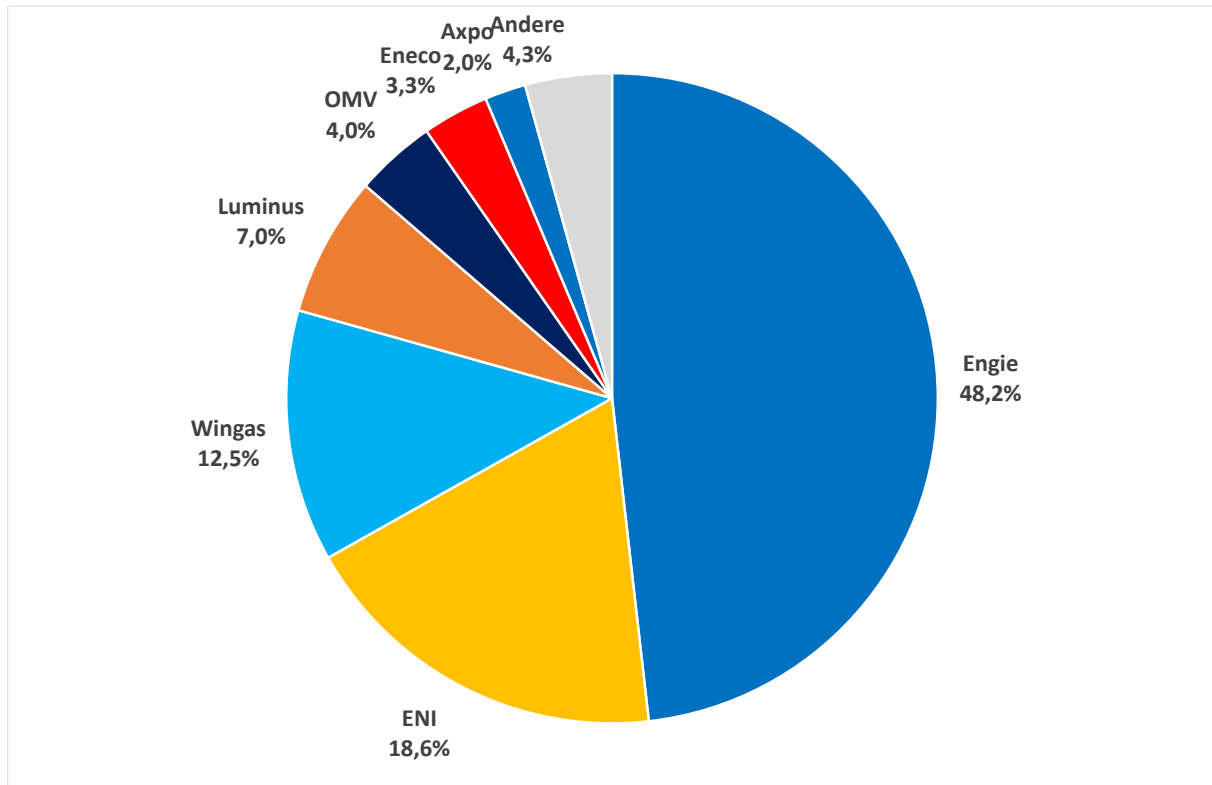
Grafiek 7: Prijssamenstelling van het aardgas voor een T4-klant in 2022 (prijs excl. btw)

3.2.3. Verkoop aan ondernemingen > 10 GWh/jaar (T6)

Hier zijn de belangrijkste marktspelers Engie Electrabel en Wingas. De levering aan industriële klanten van meer dan 10 GWh op het distributienet vertegenwoordigt 19 TWh en 492 leveringspunten. In dit segment heeft Engie Electrabel ongeveer de helft van de markt in handen.

Grafiek 8: Marktaandelen in 2022 op basis van het volume geleverd aan industriële klanten distributie T6 aardgas met een jaarlijkse verbruiksvolume van meer dan 10 GWh/jaar (19 TWh)

3.2.3.1. Energiecomponent (T6)

De gegevens die bij de jaarlijkse raadpleging van de leveranciers werden verzameld bevatten veel meer details over de afnemers die meer dan 10 GWh/jaar verbruiken dan over de huishoudelijke afnemers en de professionele afnemers die minder dan 10 GWh/jaar verbruiken.

Type aanbiedingen (geïndexeerd / vast)

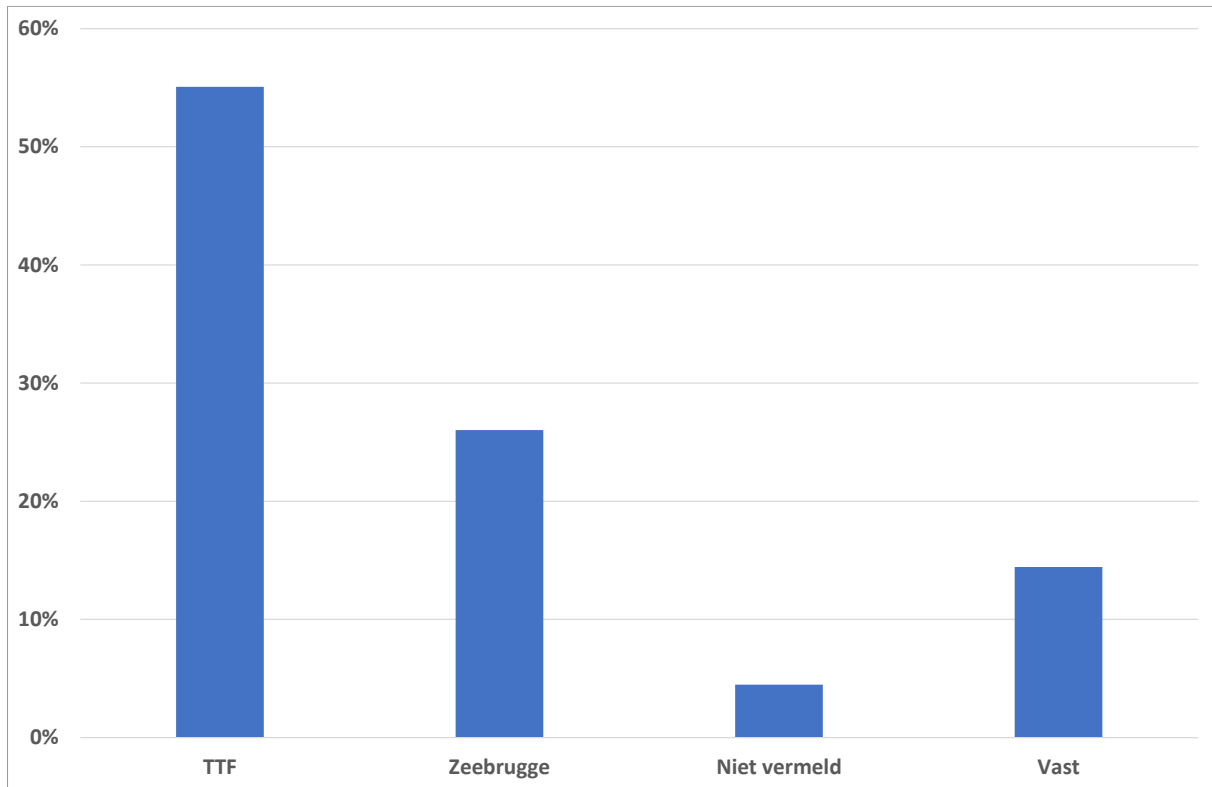
De aanbiedingen in het T6-segment kunnen als volgt worden onderverdeeld :

- variabele prijs geïndexeerd op de aardolienoteringen: 0 % (0 % een jaar eerder);
- variabele prijs geïndexeerd op de gasnoteringen: 86 % (89 % een jaar eerder);
- vaste prijs: 14 % (11 % een jaar eerder).

In bepaalde gevallen is de verkoopformule een hybride formule (gemengd vaste prijs / geïndexeerde prijs. In dit segment bestaat er geen aardolie-indexering meer.

In 2022 werd de indexering op basis van de gasnotering TTF het meest gebruikt, voor iets meer dan 50 % van de contracten. De gasnoteringen Zeebrugge⁹ worden voor iets meer dan 25 % van de contracten gebruikt. Deze laatste winnen terrein aangezien zij in 2021 slechts voor 10 % van de contracten werden gebruikt. De hiernavolgende grafiek toont de verschillende indexeringstypes in de verkoopcontracten van de T6-klienten.

Grafiek 9: Noteringen gebruikt in industriële aardgascontracten met geïndexeerde aanbiedingen voor industriële distributieklienten van meer dan 10 GWh (T6)

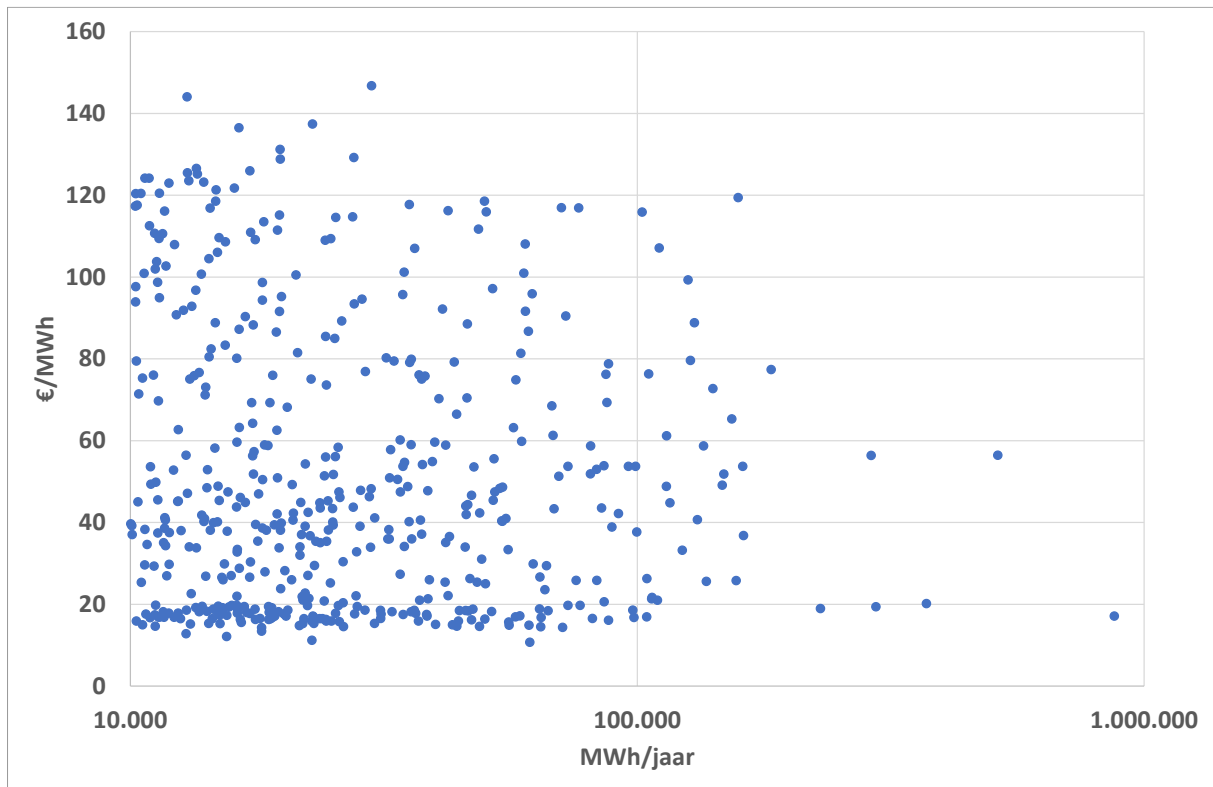
Prijsniveau

De prijzen in het T6-segment zijn prijzen overeengekomen tussen koper en leverancier. De gemiddelde gewogen prijs voor energie bedraagt **€ 48/MWh** in 2022 (tegenover € 24/MWh in 2021). Er bestaan echter grote verschillen tussen de laagste prijzen (€ 11/MWh) en de hoogste prijzen (€ 147/MWh). Deze verschillen zijn voornamelijk te verklaren door het moment waarop het contract werd afgesloten, vooral bij contracten met een vaste prijs, en door de bruto verkoopsmarge van de leverancier.

Deze prijzen moeten worden gezien in relatie tot de invoerprijzen en de doorverkooprijzen aan grote afnemers die over het algemeen lager zijn dan de doorverkooprijzen die voor de retailafnemers worden toegepast.

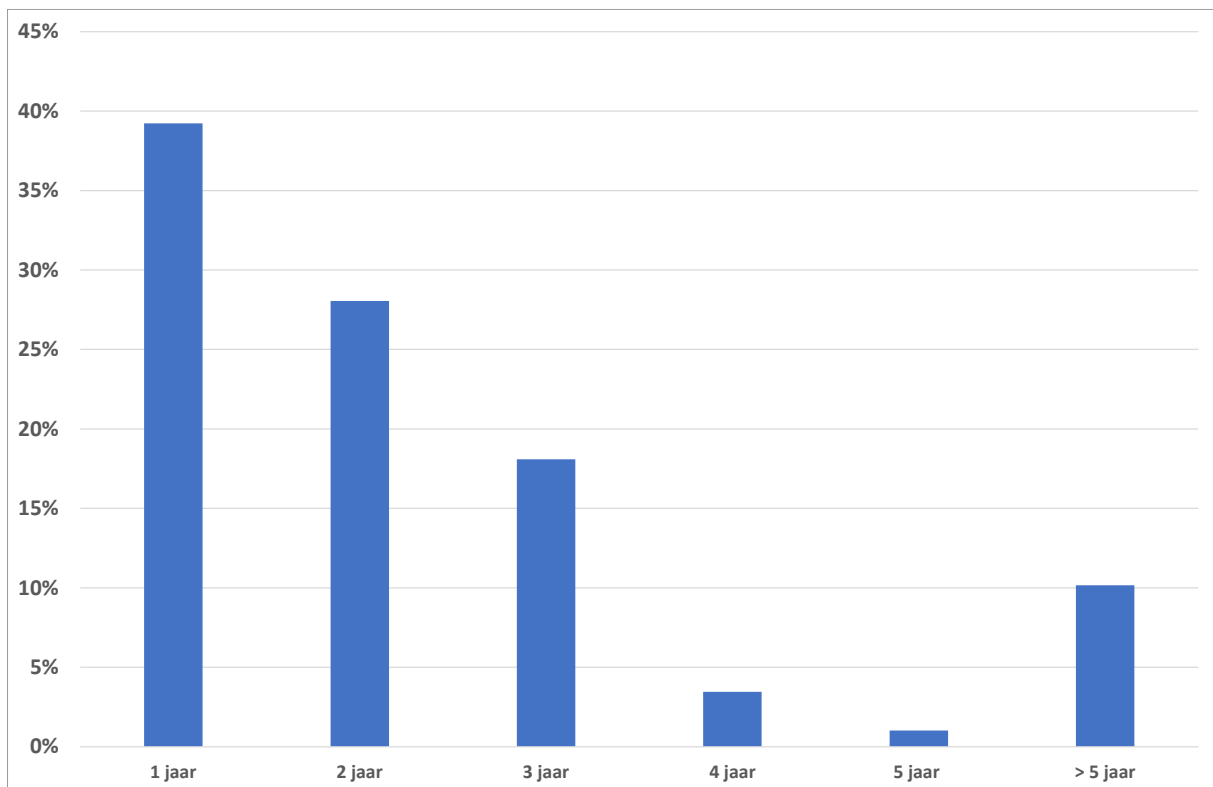
⁹ Deze indexering wordt met verschillende benamingen aangeduid zoals ZEE, Zeebrugge, HUB, ZTP en ZBH.

Grafiek 10: Verspreiding van de energieprijzen (in €/MWh) en volumes (in MWh) van industriële klanten distributie T6 aardgas van meer dan 10 GWh/jaar in 2022 (semi-logaritmische schaal)

Looptijd van de contracten

Grafiek 11: Looptijd van de contracten, industriële klanten T6 distributie in 2022

40 % van de contracten hebben een looptijd van één jaar. Eén contract op tien heeft een looptijd van meer dan vijf jaar. De gemiddelde looptijd van de contracten voor alle leveranciers is 25 maanden. Het contract met de langste looptijd duurt 15 jaar.

3.2.3.2. Vervoerscomponent (T6)

Voor T6-klienten werd het vervoer gefactureerd aan gemiddeld **€ 0,65/MWh** in 2022. In een beperkt aantal gevallen zien we een gezamenlijke facturatie van energie en vervoer. De CREG herinnert eraan dat deze gezamenlijke facturatie vermeden moet worden om zo te komen tot een zo groot mogelijke transparantie van de facturatie.

3.2.3.3. Distributiecomponent (T6)

Deze component varieert afhankelijk van de distributiezone. De distributiecomponent voor een T6-klant wordt voornamelijk op basis van de capaciteit uitgedrukt rekening houdend met het afnameprofiel van de klant. Gemiddeld bedraagt hij ook **€ 0,5/MWh** in 2022.

3.2.3.4. Component toeslagen (T6)

De toeslagen die de T6-klienten dienen te betalen, bedragen gemiddeld **€ 0,8/MWh** in 2022. Ze bestaan uit de energiebijdrage en de federale accijns.

Met betrekking tot de energiebijdrage zijn er drie verschillende categorieën :

- € 0/MWh, dus een volledige vrijstelling voor ondernemingen van sommige energie-intensieve sectoren;
- € 0,54/MWh voor ondernemingen met een sectorovereenkomst;
- € 0,9978/MWh ook voor de andere klienten.

Er is een degressiviteit voor de federale accijns. Die ziet er als volgt uit:

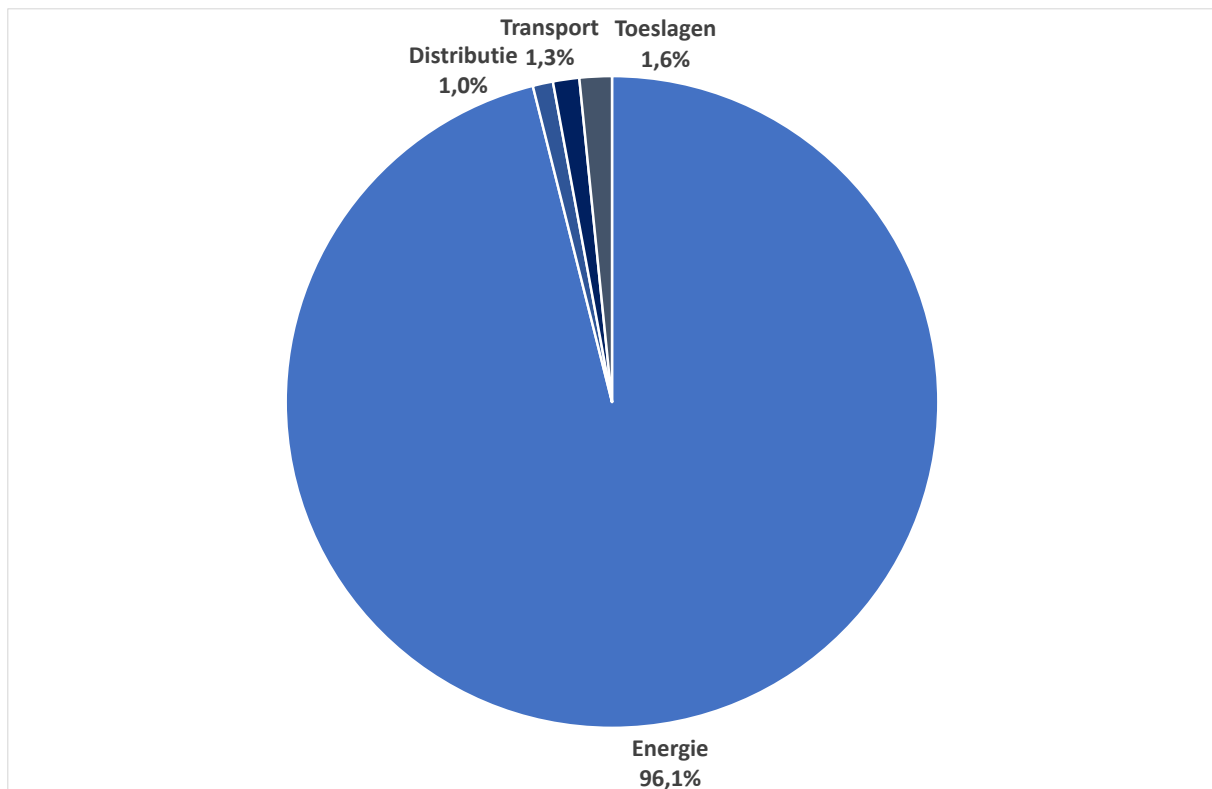
Schijven MWh		€/MWh
-	20.000	0,66
20.000	50.000	0,56
50.000	250.000	0,54
250.000	1.000.000	0,42
1.000.000	2.500.000	0,22
2.500.000		0,15

Tot slot is er in Wallonië ook nog de aansluitingsvergoeding van € 0,03/MWh voor een volume van meer dan 10 GWh/jaar.

3.2.3.5. Prijssamenstelling (T6)

De energiecomponent (96 % voor een T6-klant) is uiteraard ook de belangrijkste component van de totale prijs wat betreft het distributienet. De hiernavolgende grafiek toont de prijssamenstelling excl. btw voor een gemiddelde T6-klant.

Grafiek 12: Prijssamenstelling van het aardgas voor een industriële T6-klant distributie in 2022 (prijs excl. btw)

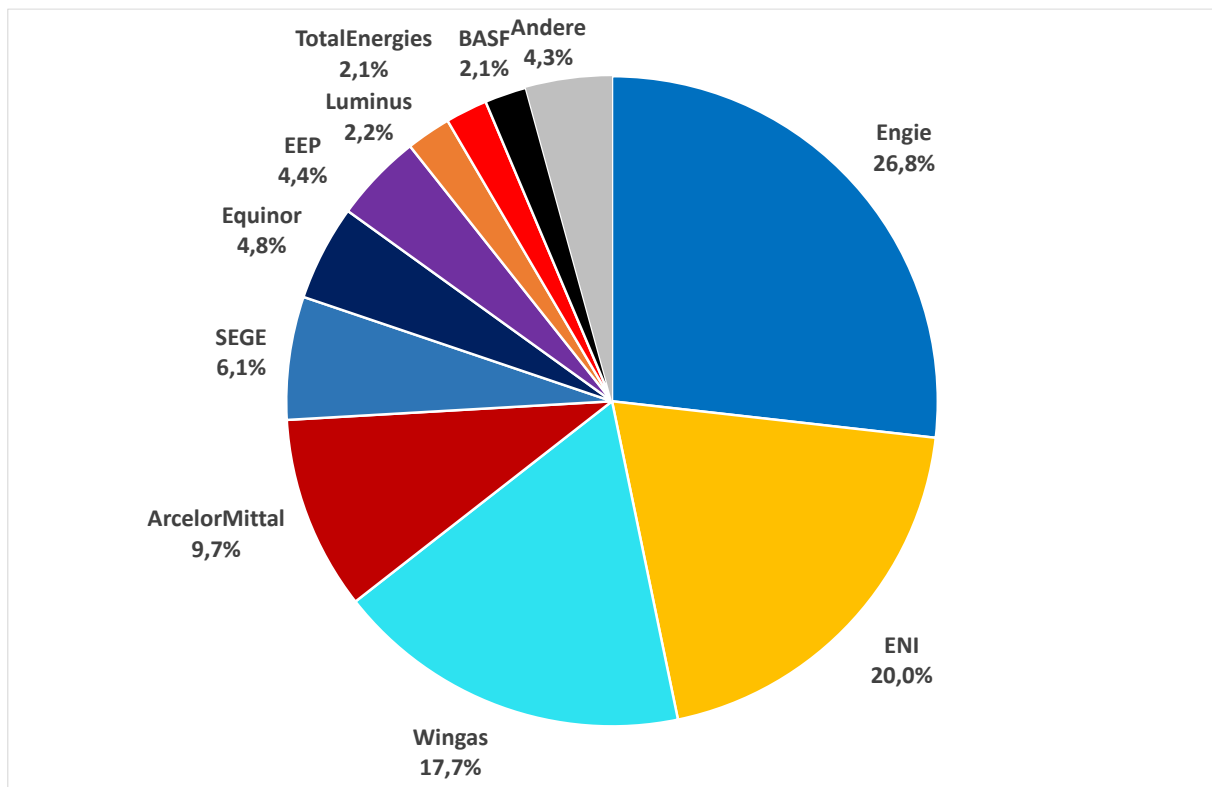
3.3. Verkoop aan industriële klanten op het vervoersnet

18 bevroegde leveranciers hebben geantwoord dat zij aardgas hebben geleverd aan 146 grote industriële klanten voor in totaal 176 sites op het vervoersnet in 2022.

In deze studie werd rekening gehouden met de indeling van afnemers door Fluxys Belgium. In hun rapportering hebben sommige leveranciers afnemers die Fluxys Belgium als elektriciteitscentrales had beschouwd, beschouwd als industriële afnemers. Om de coherentie van die gegevens met de gegevens die Fluxys Belgium en Synergrid hebben gepubliceerd te verzekeren, gebruikt de CREG dezelfde categorieën als Fluxys Belgium wijst de volumes van sommige sites op het vervoersnet opnieuw toe. Een groot aantal industriële afnemers die over warmtekrachtkoppelingen beschikken worden door Fluxys Belgium ondergebracht in de categorie “electriciteitscentrales” en niet in de categorie “industriële afnemers”. Hieruit volgt een daling van het volume dat bij de industrie wordt ingedeeld en een stijging van het volume dat bij de elektriciteitscentrales wordt ingedeeld.

De hieronder voorgestelde marktaandeelen hebben betrekking op de levering op het vervoersnet van Fluxys Belgium voor de industriële klanten.

Grafiek 13: Marktaandelen in 2022 op basis van het volume geleverd aan industriële klanten op het aardgasvervoersnet van Fluxys Belgium (39 TWh)

De voornaamste spelers op deze markt zijn Engie Electrabel, ENI en Wingas. Daar zijn ook energiefilialen bij van ondernemingen actief in de metaalindustrie en de petrochemie (ArcelorMittal, TotalEnergies, SEGE Air Liquide ne BASF). Binnen het volume van 39 TWh voor de industrie wordt in de subcategorieën van Fluxys Belgium een volume van 35 TWh in verband gebracht met het industrieel verbruik zelf en een volume van 4 TWh toegeschreven aan de warmtekrachtkoppeling¹⁰.

3.3.1. Energiecomponent (direct)

Type aanbiedingen (geïndexeerd / vast)

Wat de indexeringstypes betreft, heeft de CREG in 2022 berekend dat:

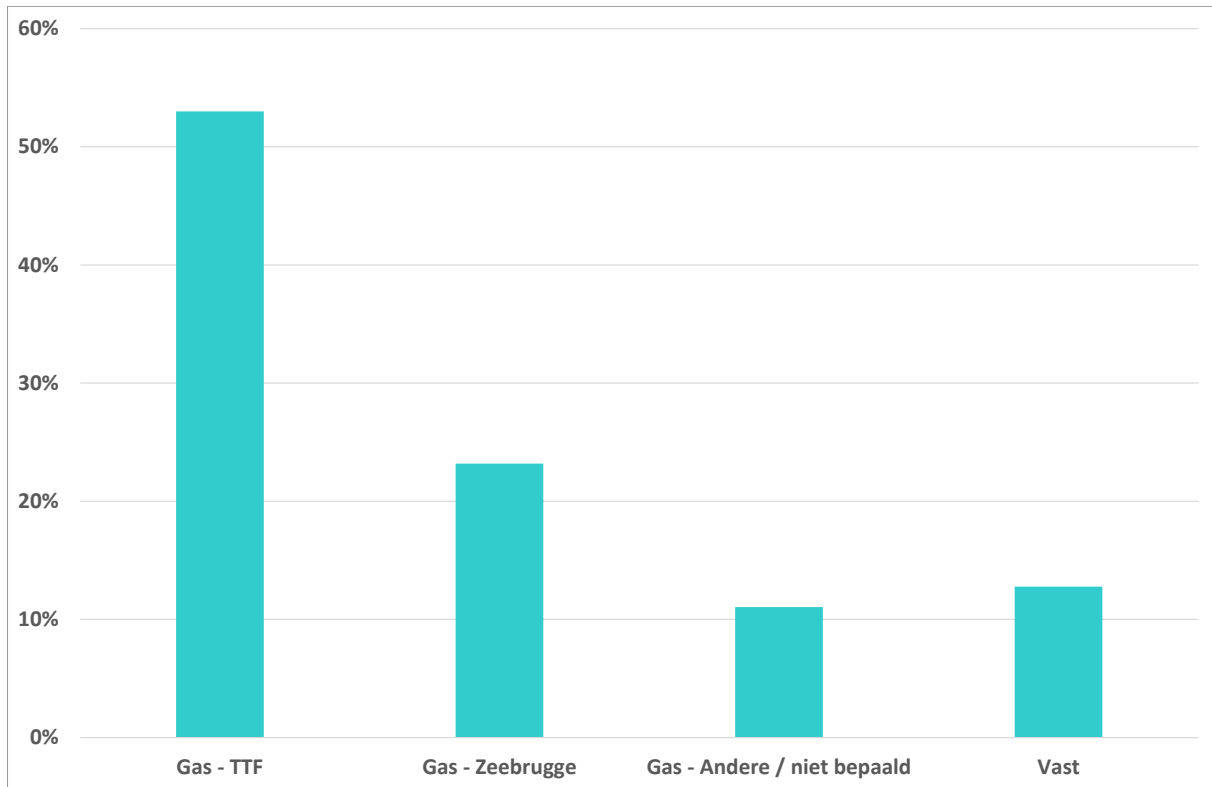
- geen enkele klant heeft een contract met een variabele prijs geïndexeerd op de aardolienoteringen (1,7 % in 2021);
- 86,8 % van de klanten een contract heeft met een variabele prijs geïndexeerd op de gasnoteringen (88,2 % in 2021);
- 13,2 % van de klanten een contract heeft met een vaste prijs (10,1 % in 2021).

Over het algemeen heeft de CREG sinds 2008 een stijging vastgesteld van het aantal contracten geïndexeerd op prijzen van aardolienoteringen, in het bijzonder Zeebrugge- en TTF-noteringen. De hiernavolgende figuur toont het detail van de indexeringen voor 2022.

¹⁰ Er is ook een volume warmtekrachtkoppeling dat Fluxys Belgium heeft toegewezen aan de categorie "elektriciteitscentrales".

Grafiek 14 geeft de noteringen weer die in industriële contracten worden opgenomen. In meer dan 50 % van de contracten op de Belgische markt wordt de Nederlandse notering TTF gebruikt. De Belgische notering Zeebrugge¹¹ wordt in meer dan 20 % van de contracten gebruikt. In iets minder dan 10 % van de contracten worden andere gas- of niet-gepreciseerde noteringen gebruikt. Tenslotte hebben 13 % van de contracten een vaste prijs.

Grafiek 14: Noteringen gebruikt in de contracten voor het vervoer van aardgas met geïndexeerde aanbiedingen voor de industriële vervoersklanten

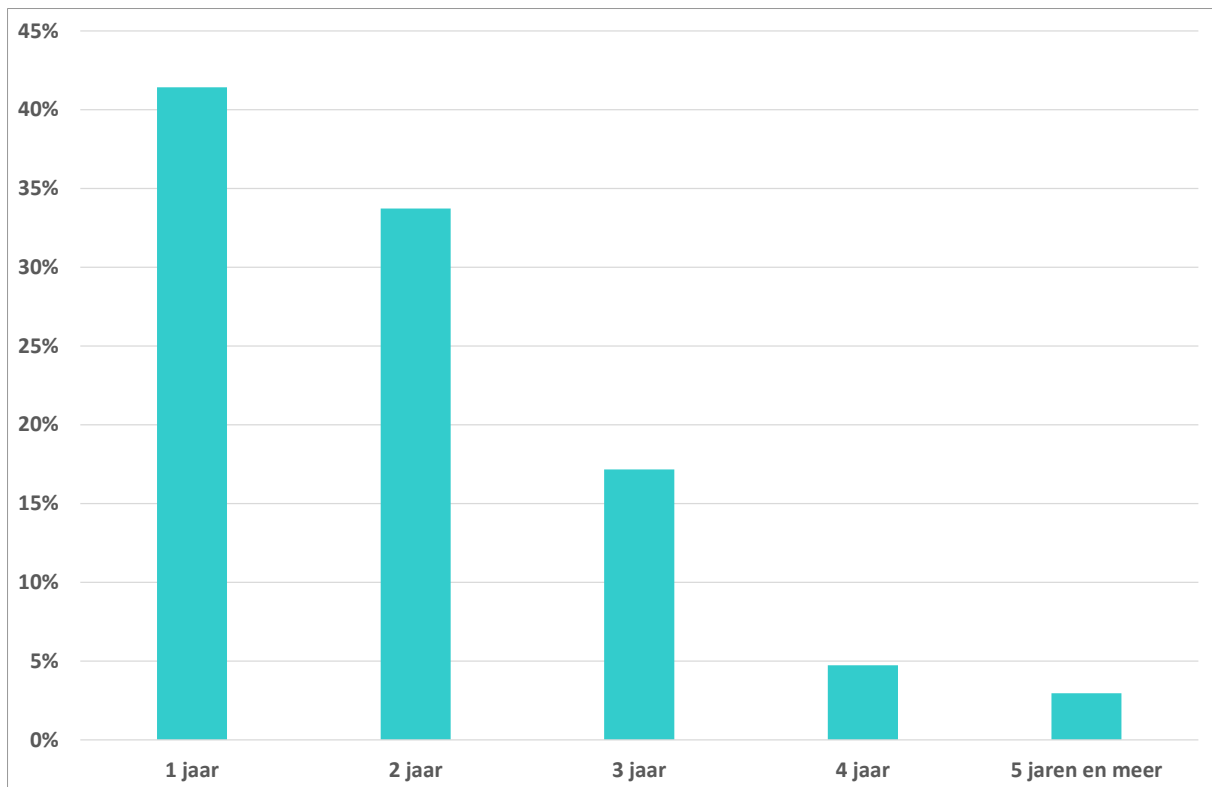

Looptijd van de contracten

In 2022 komen de leveringscontracten met een looptijd van één jaar het meest voor : nl. 41 % van de gevallen, gevolgd door de contracten met een looptijd van twee jaar, die 34 % van het totaal vertegenwoordigen en de contracten met een looptijd van drie jaar, die 17 % vertegenwoordigen. Ongeveer 3 % van de contracten hebben een looptijd langer dan of gelijk aan 5 jaar. Slechts 2 leveranciers op de markt bieden dergelijke contracten aan hun industriële klanten aan. Het langste contract dat momenteel loopt heeft een looptijd van 17 jaar. De hiernavolgende grafiek herneemt de contracten in functie van hun looptijd.

¹¹ Zeebrugge is bekend onder verschillende namen, waaronder ZEE, ZTP, ZBH, HUB, enz. Het samenvoegen van de ZEE ("ZTP physical") en ZTP ("ZTP notional") indices tot één ZTP-notering, met ingang van 1 oktober 2023, zal deze index vereenvoudigen en meer liquide maken.

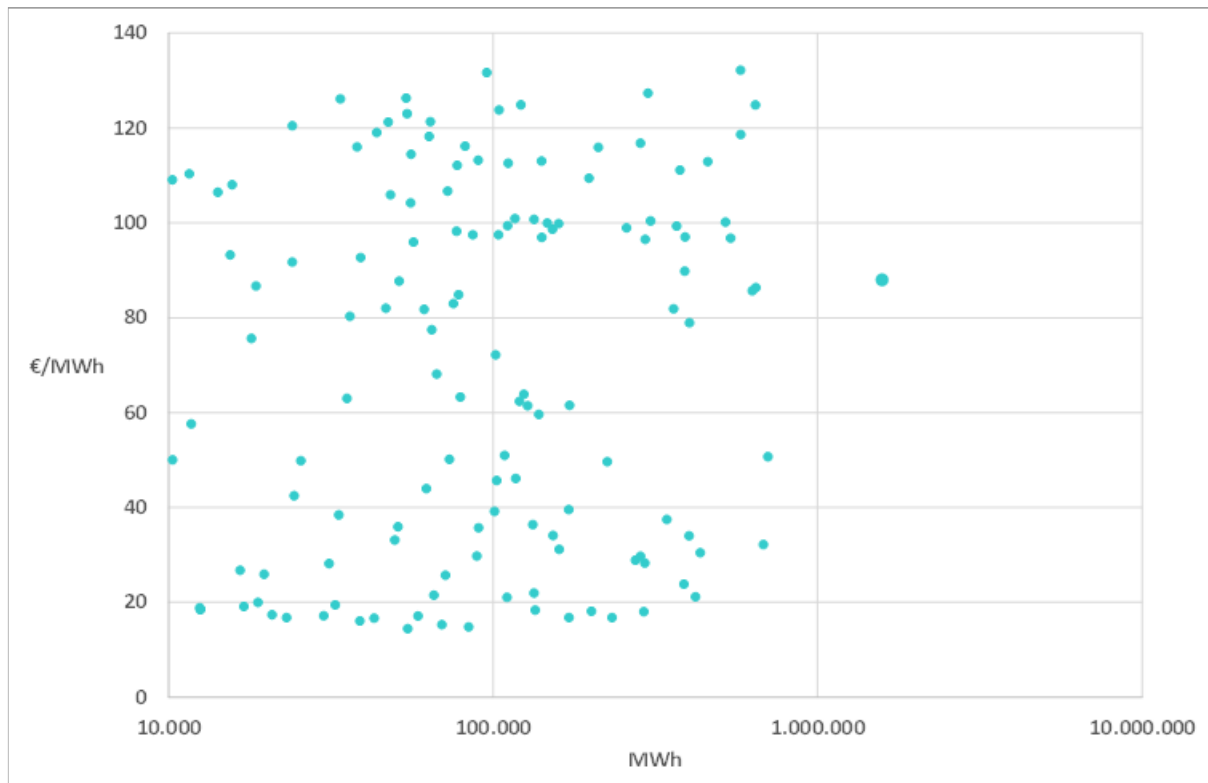
Grafiek 15: Verkoopcontracten aardgas aan industriële vervoersklanten bestudeerd in functie van hun looptijd (in jaren)

Prijsniveau

De energieprijzen die in 2022 aan deze industriële klanten werden gefactureerd, bedroegen gemiddeld **€ 80,2/MWh** en bevonden zich in een vork tussen € 14,5/MWh en € 132,2/MWh. In deze groep is de correlatie tussen het verbruikte volume en de bekomen prijs gering of zelfs onbestaand. De tien grootste industriële klanten in termen van volume kregen zo een gemiddelde gewogen prijs van € 88/MWh, hetzij ongeveer € 8/MWh hoger dan de gemiddelde, Belgische industriële marktprijs, maar deze vaststelling varieert van jaar tot jaar. Om vertrouwelijkheidsredenen werden de tien grootste industriële klanten samengevoegd in één mediaan punt aan de rechterkant van de grafiek.

Grafiek 16: Spreiding van de energieprijzen (in €/MWh) en volumes (in MWh) van industriële vervoersklanten aardgas met een verbruik van meer dan 10 GWh/jaar in 2022 (semi-logaritmische schaal)

3.3.2. Vervoerscomponent (direct)

De vervoersprijs wordt apart gefactureerd voor directe klanten en bedraagt gemiddeld € 0,55/MWh. Een klant met een relatief stabiel afnameprofiel tijdens het hele jaar betaalt minder dan een klant met een afnameprofiel dat sterk varieert.

3.3.3. Component toeslagen (direct)

De toeslagen voor directe klanten bedragen gemiddeld € 0,35/MWh. Ze bestaan uit de energiebijdrage en de federale accijns.

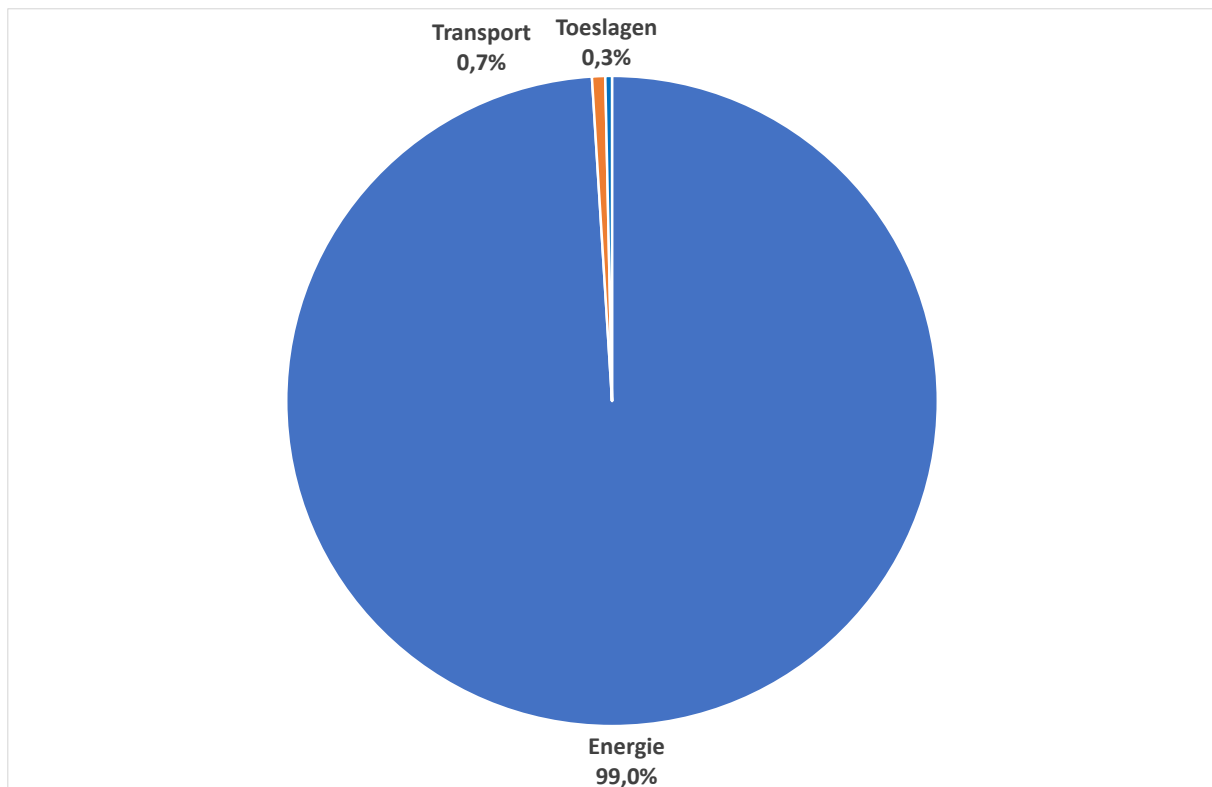
Gezien de gelijkenissen tussen dit punt en het T6-segment (industriële distributieklient) wordt de lezer verwezen naar punt 3.2.3.4 voor meer informatie over de toeslagen.

Omwille van het degressiviteitsprincipe betaalt een industriële afnemer (met een gemiddeld verbruik van 300 GWh/jaar) verhoudingsgewijs minder dan een industriële T6-afnemer (met een verbruik dat ongeveer tien keer kleiner is).

3.3.4. Prijsamenstelling (direct)

De energiecomponent (99 % voor een directe klant) is uiteraard ook de belangrijkste component van de totale prijs. De hiernavolgende grafiek toont de prijsamenstelling excl. btw voor een directe klant met een doorsnee profiel.

Grafiek 17: Prijsamenstelling van het aardgas voor een directe vervoersklant in 2022 (prijs excl. btw)

3.4. Raming van de bruto leveringsmarges

Eerst en vooral moeten we verduidelijken dat we de bruto leveringsmarges bepalen door uitsluitend rekening te houden met de aankoop en verkoop van de molecule. Er wordt dus geen rekening gehouden met alle andere kosten van gasmaatschappijen, zoals administratie- en loonkosten.

3.4.1. Bruto verkoopmarge op de distributiekanten

3.4.1.1. Markt residentiële klanten en kmo's (T2)

Rekening houdend met een weging op basis van volumes is de gemiddelde bruto verkoopmarge op de residentiële markt (52 TWh) **€ 3/MWh** in 2022 (€ 4/MWh in 2021). De gemiddelde verkoopprijs bedraagt € 92/MWh terwijl de gemiddelde aankoopprijs voor deze klanten € 89/MWh bedraagt.

3.4.1.2. Bruto verkoopmarge op de professionele markt (T4)

Rekening houdend met een weging op basis van volumes is de bruto verkoopmarge op de professionele markt T4-T5 (11 TWh) **€ -7,5/MWh** in 2022 (€ 0,2/MWh in 2021). De gemiddelde verkoopprijs bedraagt € 52,5/MWh terwijl de gemiddelde aankoopprijs voor deze klanten € 60/MWh bedraagt.

3.4.1.3. Bruto marge op de industriële markt (T6)

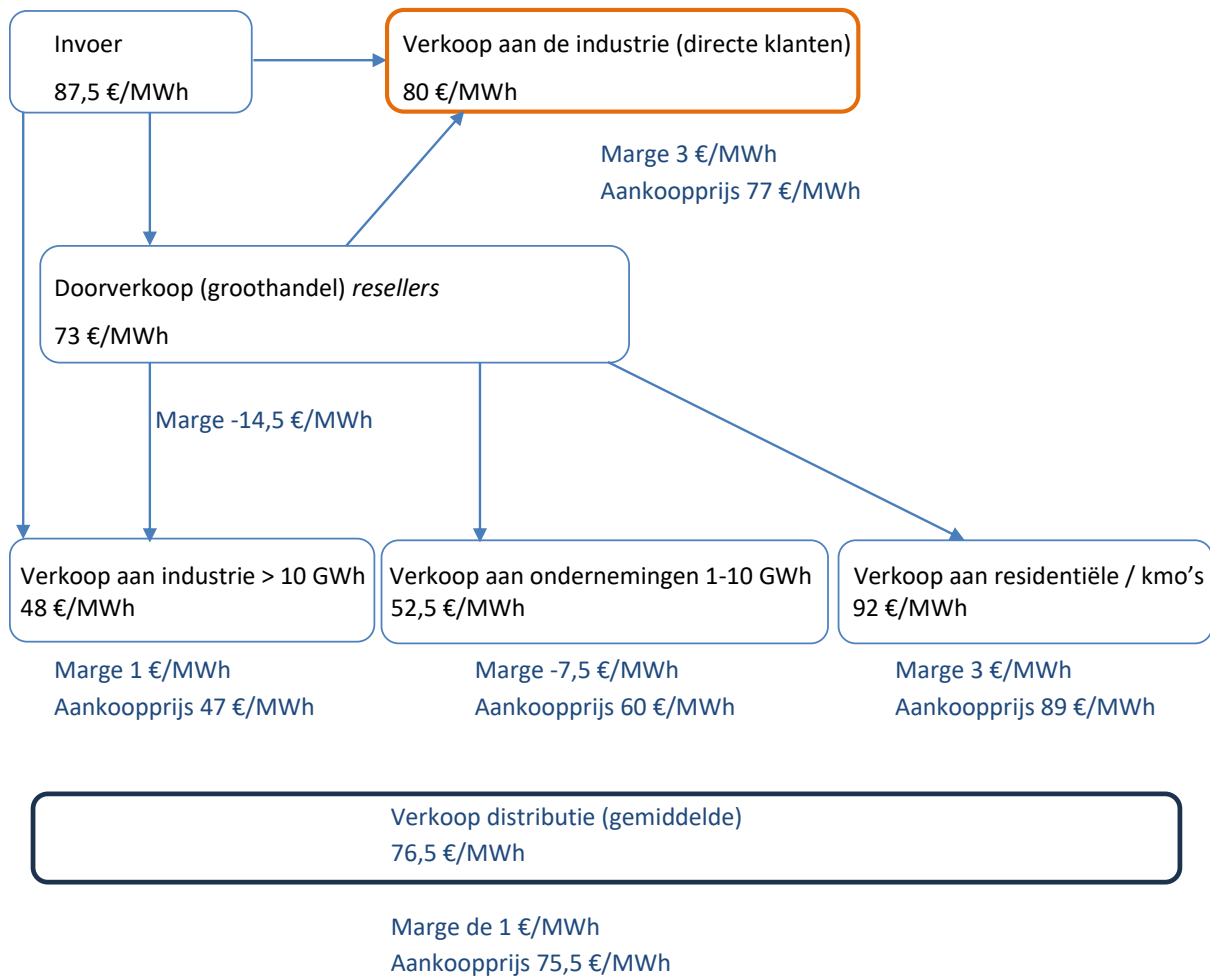
Rekening houdend met een weging op basis van volumes zijn de *commodity* marges op de industriële markt T6 (19 TWh) gemiddeld **€ 1/MWh** in 2022 (€ 0,1/MWh in 2021). De gemiddelde verkoopprijs bedraagt € 48/MWh terwijl de gemiddelde aankoopprijs voor deze klanten € 47/MWh bedraagt.

Rekening houdend met de respectieve volumes van elk segment, bedragen de bruto *commodity* verkoopmarges (flexibiliteitskosten inbegrepen) voor distributie **€ 1/MWh**. De gemiddelde verkoopprijs bedraagt € 76,5/MWh en de gemiddelde aankoopprijs bedraagt € 75,5/MWh. De marges zijn relatief klein in 2022, want de gemiddelde aankoopprijs houdt enkel rekening met 2022, terwijl bij het opstellen van de gemiddelde verkoopprijs ook rekening wordt gehouden met de prijzen van vaste contracten afgesloten in vroegere jaren.

3.4.2. **Bruto verkoopmarge op de vervoersklanten**

De *commodity* marges bedragen gemiddeld **€ 3/MWh** voor industriële vervoersklanten (ook rechtstreekse klanten genoemd) in 2022. De gemiddelde verkoopprijs bedraagt € 80/MWh terwijl de gemiddelde aankoopprijs € 77/MWh bedraagt. Het is opvallend dat de aan- en verkoopprijzen voor de industriële vervoersklanten hoger waren dan voor de distributiekanten.

Grafiek 18: Algemene flowchart (overzicht) van de gemiddelde prijzen en de gemiddelde brutomarges voor doorverkoop (groothandel) en levering voor de volledige markt in 2022

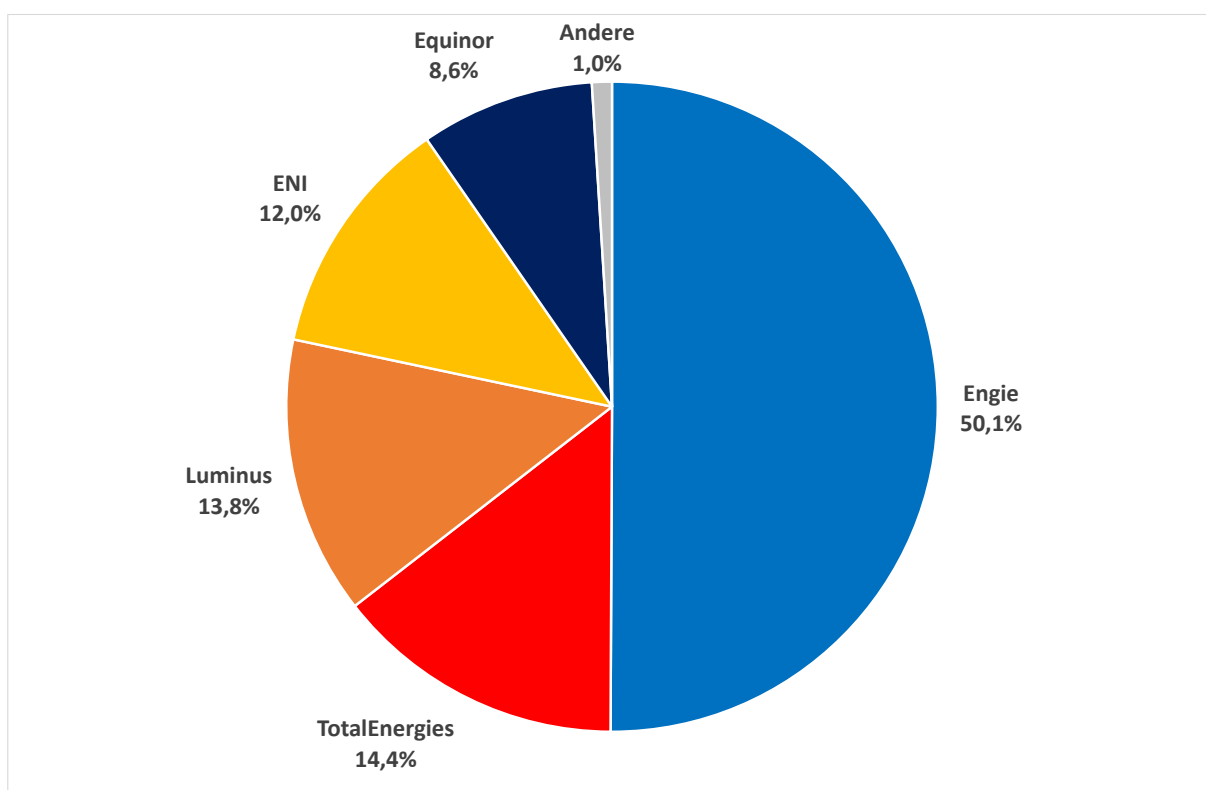
Belangrijke opmerking: In de aankooprijzen van de leveranciers zit meestal een *hedging* dekking vervat om de verkoop aan vaste prijs te dekken. Dit in combinatie met de sterke volatiliteit die vanaf de winter 2021-2022 is vastgesteld, verklaart het lage prijsniveau (van aan- en verkoop) op het distributiesegment in vergelijking met het vervoerssegment. Een deel van de distributieprijzen was vast terwijl 90 % van de vervoersprijzen variabel waren.

4. LEVERING AAN ELEKTRICITEITSCENTRALES

De levering van aardgas aan elektriciteitscentrales bedroeg 41 TWh in 2022. Een deel van het volume van de industrie inclusief WKK, werd door Fluxys Belgium toegewezen aan de categorie “elektriciteitscentrales”.

Op de markt zijn er 4 shippers die een marktaandeel van meer dan 10 % bezitten. Het gaat om Engie Electrabel, Luminus, TotalEnergies en ENI.

Grafiek 19: Marktaandelen in 2022 op basis van het aardgasvolume geleverd aan de categorie “elektriciteitscentrales” (41 TWh) – perspectief *shipper*

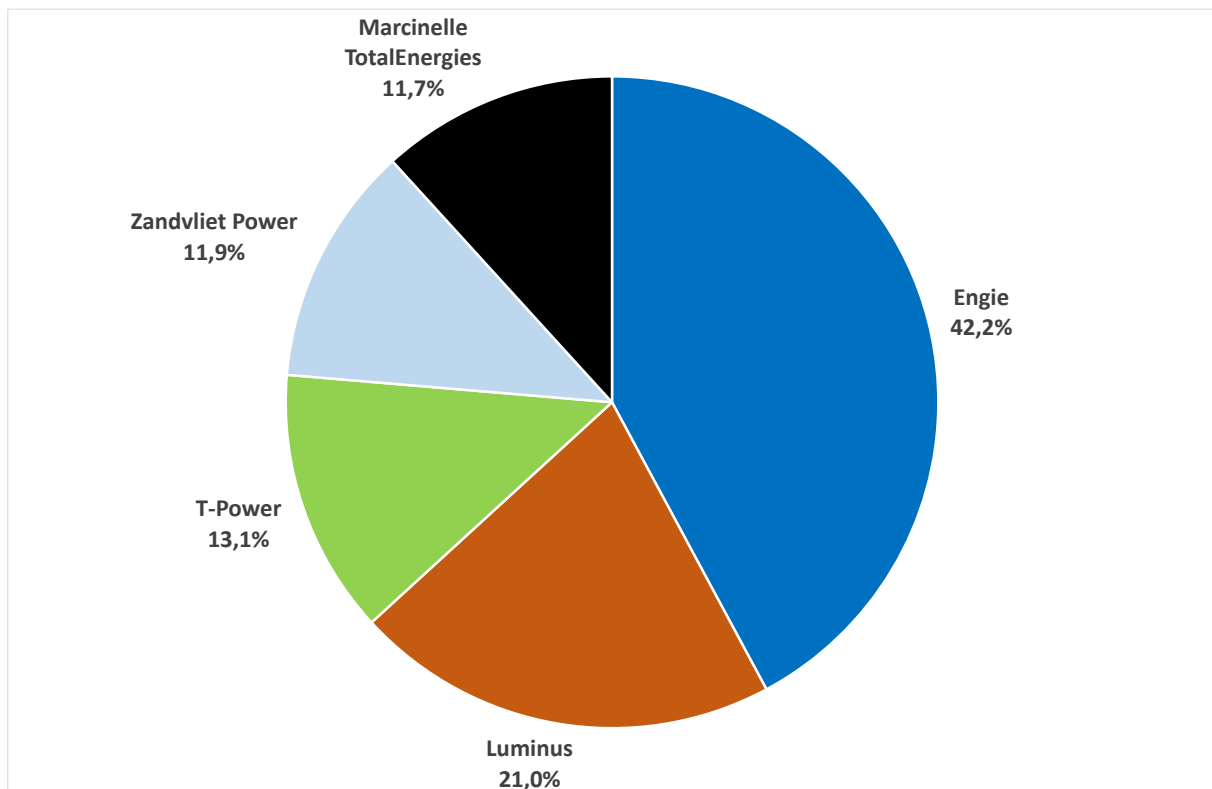

De categorie « elektriciteitscentrales » wordt onderverdeeld in drie subcategorieën :

- elektriciteitscentrales als dusdanig voor 27 TWh;
- warmtekrachtkoppelingen voor 10 TWh;
- industrie voor 4 TWh.

Als men zich beperkt tot de elektriciteitscentrales als dusdanig komt men op de marktaandelen zoals voorgesteld in de hiernavolgende grafiek 22. Deze grafiek gaat uit van het standpunt van de uitbater van de centrale (die niet noodzakelijk de aardgasleverancier is).

Grafiek 20: Marktaandelen in 2022 op basis van het aardgasvolume geleverd aan elektriciteitscentrales als dusdanig (27 TWh) – perspectief uitbater elektrische centrale

Aangezien elektriciteitscentrales op aardgas voornamelijk tot geïntegreerde energiebedrijven behoren, is de bepaling van de bruto doorverkoopmarge van aardgas weinig relevant in dit segment.

5. CONCLUSIES

5.1. Op het vlak van marktaandelen

Op de Belgische aardgasmarkt heerst jaar na jaar een sterke concurrentie. Een 32-tal ondernemingen hebben een federale en/of regionale leveringsvergunning en hebben effectief aardgas geleverd in België in 2022. Sommige leveranciers hebben zich teruggetrokken uit de Belgische markt, zijn failliet gegaan of gefusioneerd aangezien dit er in 2021 nog 40 waren.

De levering aan klanten op het distributienet wordt gedomineerd door Engie Electrabel (marktaandeel van meer dan 40 %) gevolgd door Luminus (marktaandeel van ongeveer 15 %). De marktaandelen van de historische leveranciers blijven in 2022 relatief stabiel of stijgen zelfs:

- Op de markt van residentiële klanten en kmo's met een verbruik van minder dan 1 GWh/jaar (52 TWh) vertegenwoordigt het marktaandeel van de grootste leverancier Engie Electrabel 41 % van de verkoop qua volumes. Luminus heeft iets meer dan 20 % van deze markt in handen. Daarna volgen TotalEnergies en Eneco met elk een marktaandeel van iets meer dan 10 %.

- In het segment van levering aan bedrijven met een verbruik tussen 1 en 10 GWh/jaar (11 TWh) bedraagt het marktaandeel van Engie Electrabel 49 %. Daarna volgen Luminus, VEB, TotalEnergies en Eneco met elk een marktaandeel van 8 à 10 %.
- In het segment van levering aan bedrijven met een verbruik van meer dan 10 GWh/jaar op het distributienet (19 TWh) bezit Engie Electrabel 48 % van de markt. Daarna volgen ENI met bijna 20 % en Wingas met ongeveer 10 %).

De levering aan industriële klanten op het vervoersnet¹² (39 TWh) wordt eveneens gedomineerd door Engie Electrabel (27 % van de markt), gevolgd door ENI en Wingas, met elk ongeveer 20 % van de markt. Dan vinden we ArcelorMittal met ongeveer 10 %. Op dit marktsegment zorgen grote industriële groepen (TotalEnergies, ArcelorMittal, SEGE Air Liquide, BASF) zelf voor de levering van het aardgas voor hun eigen activiteiten (raffinage, metaalindustrie, chemie).

Voor de aardgaslevering aan de categorie “elektriciteitscentrales” (41 TWh) is 27 TWh afkomstig van elektriciteitscentrales als dusdanig en 14 TWh van industriële sites, onder andere met WKK. De leveringen aan elektriciteitscentrales worden voornamelijk verzekerd door Engie Electrabel met een marktaandeel van 50 %. Daarna volgen Luminus TotalEnergies en ENI met elk een marktaandeel van iets meer dan 10 %.

5.2. Op het vlak van prijzen (enkel *commodity*)

Het prijsniveau is de moleculeprijs, ook « *commodity* » prijs genoemd. De prijs van de andere componenten wordt niet geanalyseerd in de conclusies maar wordt evenwel aangekaart in het derde hoofdstuk.

De invoerprijzen op de Belgische aardgasmarkt werden bepaald door de langetermijnaankopen voor ongeveer 50 % van de volumes in 2022. De aankopen op korte termijn op de beurzen zijn goed voor de andere helft.

De aardgasnoteringen zijn de referentie in deze contracten. Het gewogen gemiddelde van de invoerprijs bedraagt € 87,5/MWh in 2022 (tegenover € 31,7/MWh in 2021).

De doorverkooprijzen aan leveranciers (groothandel) bedroegen gemiddeld € 73/MWh in 2022.

De gemiddelde doorverkoopmarge bedraagt € 14,5/MWh voor alle ondernemingen en alle categorieën en de gemiddelde invoerprijs € 87/MWh. De lage gemiddelde doorverkoopprijs is te verklaren door de *hedging* voor het afdekken van de verkoopprijzen van contracten tegen vaste prijs.

Op de residentiële markt (< 1 GWh/jaar), bedroegen de gemiddelde verkoopprijzen van de leveranciers € 90/MWh in 2022. In 2022 bedraagt de gemiddelde aankoopprijs op deze markt € 87/MWh¹³ en de gemiddelde bruto verkoopmarge € 3/MWh. De offertes met vaste prijs vertegenwoordigden ongeveer de helft van de residentiële contracten eind 2022. De offertes met variabele prijs zijn goed voor de andere helft en worden meer en meer vastgelegd op basis van *day ahead* noteringen (TTF of ZTP).

Op de markt van de bedrijven met een verbruik tussen 1 en 10 GWh/jaar bedroegen de gemiddelde verkoopprijzen € 52,5/MWh in 2022. Aangezien de gemiddelde aankoopprijs op deze markt € 60/MWh bedroeg, is de gemiddelde brutomarge € 7,5/MWh.

¹² Zie ook de studie over de aardgaslevering aan grote industriële klanten in België in 2022

<https://www.creg.be/nl/publicaties/studie-f2659>

¹³ Het is opvallend dat de gemiddelde aan- en verkoopprijzen voor de leveranciers op de kleinhandelsmarkt lager zijn dan of gelijk zijn aan de gemiddelde invoerprijzen omwille van de *hedging* dekking (voor de verkoopcontracten aan vaste prijs) gekoppeld aan de sterke evolutie van de groothandelsrijzen eind 2022.

Op de markt van bedrijven met een verbruik van meer dan 10 GWh/jaar op het distributienet bedroegen de gemiddelde verkoopprijzen € 48/MWh in 2022 – met prijsverschillen tussen € 11/MWh en € 147/MWh. De formules met gasindexeringen zijn goed voor bijna 90 % van de contracten. Aangezien de gemiddelde aankoopprijs op deze markt € 47/MWh bedroeg, was de gemiddelde brutomarge € 1/MWh.

Op de **distributiemarkt** waren de verkoopprijzen van de leveranciers – alle segmenten samen – gemiddeld € 76,5/MWh in 2022. Aangezien de gemiddelde aankoopprijs op deze markt € 75,5/MWh¹⁴ bedroeg, was de gemiddelde bruto verkoopmarge € 1/MWh in 2022. De offertes met vaste prijs vertegenwoordigden ongeveer de helft van de residentiële contracten eind 2022.

Op de markt van de bedrijven op het **vervoersnet** bedroegen de gemiddelde verkoopprijzen € 80/MWh in 2022 – met prijsverschillen tussen € 14/MWh en € 132/. De formules met gasnoteringen vertegenwoordigen 87 % van de contracten op deze markt. Aangezien de gemiddelde aankoopprijs op deze markt € 77/MWh bedroeg, was de gemiddelde brutomarge € 3/MWh.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Sigrid JOURDAIN
Directeur

Koen LOCQUET
Voorzitter van het Directiecomité

¹⁴ Het is opmerkelijk dat de gemiddelde aankoop- en verkoopprijzen voor leveranciers op de kleinhandelsmarkt lager dan of gelijk aan de gemiddelde invoerprijs zijn als gevolg van *hedging* (voor verkoopcontracten met vaste prijzen) in combinatie met de sterke stijging van de groothandelsprijzen eind 2022.

BIJLAGE

Spelers op de aardgasmarkt per segment

	DNB-net			Fluxys-net		Reseller
	T1-T3	T4-T5	T6	Directe klanten	Elektrische centrales	
Antargaz	x	x	x	x		x
ArcelorMittal Energy				x		
Axpo	x	x	x	x		
Belgian Eco Energy (BEE)	x					
Bolt	x					
Coretec	x	x				
Dats24	x					
Ebem	x					
Elegant	x					
Elexys	x	x				
Elindus	x	x	x			
Eneco	x	x	x	x		x
Energie.be	x					
Energy Global Handel (EGH)						x
Engie						x
Engie Electrabel	x	x	x	x	x	x
ENI SpA Belgium Branch		x	x	x	x	x
Equinor				x	x	x
European Energy Pooling (EEP)				x		x
Getec			x			
Luminus	x	x	x	x	x	x
Mega - Power Online	x	x				
Octa+	x	x				
OMV		x	x	x		x
Scholt	x	x	x	x		
SEGE - Air Liquide				x		
TotalEnergies Gas & Power Belgium	x	x	x	x		
TotalEnergies Gas & Power Ltd				x	x	x
Trevion	x					
Uniper				x		
VEB	x	x	x			x
Wingas	x	x	x	x	x	x